

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare

și Dezvoltare _____

_____ 2024

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2024

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL

pentru perioada 2020-2023

privind implementarea proiectului din cadrul

Programului de Stat (2020-2023)

“Tulburări cognitive majore (demență) la pacienții cu patologie neurodegenerativă și vasculară”

Cifrul proiectului **20.80009.8007.39**

Prioritatea Strategică **Sănătate**

Directorul organizației Vladimir DOLGHII _____

Consiliul științific Mihail GAVRILIUC _____

Conducătorul proiectului Lilia ROTARU _____

L.Ș.

Chișinău 2024

CUPRINS:

1. Scopul, obiectivele și rezultatele planificate și realizate pe parcursul anilor 2020-2023
2. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute
3. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect 2020-2023
4. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în limba română (Anexa nr. 1)
5. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în limba engleză (Anexa nr. 1)
6. Lista publicațiilor științifice pentru perioada 2020-2023 (Anexa nr. 2)
7. Volumul total al finanțării proiectului pentru perioada 2020-2023 (Anexa nr. 3)
8. Componența echipei pe parcursul anilor 2020-2023 (Anexa nr. 4)
9. Raportarea indicatorilor (Anexa nr. 5)

1. Scopul proiectului

Studierea rolului mecanismelor vasculare, neurodegenerative și a modificărilor neuroimagistice în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă sau cerebrovasculară; studierea impactului factorilor de risc și a comorbidităților în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă sau cerebro-vasculară, precum și a statutului funcțional, riscului cardiovascular și a calității vieții pacienților cu tulburări cognitive majore asociate patologiei neurodegenerative sau cerebrovasculare, și a familiilor lor; evaluarea situației curente a cunoștințelor și practicilor în domeniul tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologii neurodegenerative și / sau cerebrovasculare pentru optimizarea managementului acestor pacienți.

2. Obiectivele proiectului 2020–2023

1. Analiza implementării criteriilor internaționale de diagnostic al tulburărilor cognitive majore la pacienții cu boli neurodegenerative sau cerebrovasculare
2. Evaluarea impactului mecanismelor neurodegenerative în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă sau cerebrovasculară.
3. Studiarea rolului mecanismelor vasculare (ateroscleroza vaselor magistrale, boala vaselor mici, angiopatia hipertensivă, angiopatia amiloidă) în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă sau cerebrovasculară
4. Analiza impactului comorbidităților psihiatrice (anxietate, depresie) în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă sau cerebrovasculară.
5. Evaluarea impactului comorbidităților cerebrovasculare (AVC ischemic, hemoragic) în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă
6. Studiarea rolului factorilor de risc cardiovasculari (HTA, FA, DZ, tabagism, alcool, obezitate) în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă sau cerebrovasculară.
7. Determinarea rolului educației și a factorilor sociali în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă sau cerebrovasculară.
8. Evaluarea impactului modificărilor imagistice cerebrale (hiperintensități periventriculare, microhemoragii, afectarea substanței albe) în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă sau cerebrovasculară.
9. Analiza rolului medicației asupra evoluției tulburărilor cognitive majore la pacienții cu boli neurodegenerative sau cerebrovasculare
10. Determinarea riscului cardiovascular la pacienții cu boli neurodegenerative sau cerebrovasculare asociate cu tulburări cognitive majore și stratificarea conform acestui risc.
11. Evaluarea calității vieții pacienților (cu boli neurodegenerative sau cerebrovasculare asociate cu tulburări cognitive majore) și a îngrijitorilor lor.
12. Studiarea capacităților funcționale ale pacienților cu tulburări cognitive majore asociate patologiilor neurodegenerative sau cerebrovasculare.
13. Analiza cunoștințelor, atitudinilor și practicilor ale personalului medical și societății referitor la pacienții cu tulburări cognitive majore asociate patologiilor neurodegenerative sau cerebrovasculare.

14. Evaluarea barierelor și necesităților pacienților cu tulburări cognitive majore și a îngrijitorilor lor pentru optimizarea managementului acestor pacienți la nivel instituțional și național.
15. Modelarea matematică a factorilor de risc pentru apariția și dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu boli neurodegenerative sau cerebrovasculare și elaborarea unui algoritm de conduită personalizată a acestor pacienți
16. Elaborarea de politici privind factorii de risc pentru dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă sau cerebrovasculară, privind profilaxia, diagnosticul și managementul acestor pacienți.

3. Rezultate planificate conform proiectului depus (obligatoriu)

- Elaborarea unui registru al pacienților cu tulburări neurodegenerative pentru urmărirea prospectivă a dezvoltării tulburărilor cognitive majore
- Elaborarea unui registru al pacienților cu patologie cerebrovasculară pentru studiul prospectiv al apariției și dezvoltării tulburărilor cognitive majore.
- Optimizarea implementării criteriilor internaționale de diagnostic al tulburărilor cognitive majore la pacienții cu tulburări neurodegenerative și cerebrovasculare
- Stabilirea impactului clinic și funcțional al mecanismelor degenerative și vasculare în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară
- Stabilirea impactului comorbidităților psihiatrice și cerebrovasculare în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu boli neurodegenerative și cerebrovasculare
- Determinarea rolului principalilor factori de risc cardiovasculari în apariția și dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară.
- Stabilirea rolului modificărilor structurale, volumetrice și funcționale neuroimagistice (prezența, gradul și tipul de afectare) în apariția și dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară.
- Determinarea impactului medicației de bază și concomitente în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară.
- Elaborarea unui algoritm de conduită personalizat al pacienților stratificați conform riscului cardiovascular estimat și prognozarea riscului pentru tulburări cognitive majore.
- Determinarea calității vieții pacienților cu tulburări cognitive majore și patologii neurodegenerativă și cerebrovasculară și a îngrijitorilor lor.
- Estimarea gradului de dizabilitate funcțională indusă de tulburările cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și a necesității de îngrijiri la domiciliu și paliative
- Stabilirea cunoștințelor, atitudinilor și practicilor referitor la pacienții cu tulburări cognitive majore în societate și printre personalul medical
- Determinarea barierelor în asigurarea cu servicii medicale specializate și medico- sociale pacienților cu tulburări cognitive majore și patologii neurodegenerativă sau cerebrovasculară pentru optimizarea accesului și disponibilității.
- Sistemogeneza factorilor de risc pentru dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă sau cerebrovasculară și stratificarea pacienților conform riscului.
- Modelarea matematică a factorilor de risc pentru dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la

pacienții cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară și elaborarea unui instrument de prognozare personalizată a riscului.

- Elaborarea unei politici privind factorii de risc pentru dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară și managementul acestor pacienți.

4. Rezultatele obținute

Au fost elaborate registre pentru urmărirea prospectivă a dezvoltării tulburărilor cognitive majore: REGISTRULUI INSTITUȚIONAL BOALA PARKINSON ȘI ALTE TULBURĂRI DE MIȘCARE, REGISTRULUI INSTITUȚIONAL TULBURĂRI COGNITIVE, REGISTRULUI BOLI CEREBRO-VASCULARE.

Pentru optimizarea implementării criteriilor internaționale de diagnostic al tulburărilor cognitive majore la pacienții cu tulburări neurodegenerative și cerebrovasculare: a fost realizat studiul CAP (cunoștințe, atitudini, practici), în cadrul INN a fost înființată "Școala Medicului de Familie pentru managementul adecvat al tulburărilor cognitive", deschisă "Școala pacientului cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară" pentru educarea pacienților și a familiilor lor referitor la factorii de risc, depistarea precoce, suport informațional și consiliere. În colaborare cu OMS a fost implementată platforma iSupport – PLATFORMA DIGITALA-BP și alte tulburări de mișcare (<https://inn.md/platforma-digitala-boala-parkinson-si-alte-tulburari-de-miscare/>), Pagină SUPORT INFORMATIONAL PENTRU RUDE SI PACIENTI CU TULBURARI DE MIȘCARE SI COGNITIVE pe site-ul INN (link <http://inn.md/category/suport-informational-pentru-rude-si-pacienti-cu-tulburari-de-miscare-si-cognitive/>) cu: I. Pliante informative pentru rude și pacienți, II. Ghiduri de îngrijire - informație în română, engleză și rusă, referitor la particularități de îngrijire a pacientului cu tulburări cognitive - pentru instruirea și suportul familiilor pacienților. În comun cu societățile profesionale (neurologi, psihiatri, medici de familie, medicină internă) au fost diseminate rezultatele cercetărilor pentru a crește nivelul de educare a medicilor de diverse specialități în acest domeniu. În cadrul Catedrelor de Neurologie, Psihiatrie, Medicină Internă au fost transmise materiale pentru includerea în lecțiile pentru studenți referitor la demență și factorii de risc pentru dezvoltarea ei. Au fost realizate o serie de interviuri/reportaje TV pentru informarea publicului larg referitor la problema tulburărilor cognitive. Rezultatele cercetărilor sub formă de articole în reviste de specialitate, monografii, prezentări la conferințe au fost diseminate la nivel național și internațional prin intermediul societăților profesionale de profil naționale și internaționale.

A fost studiat impactul clinic și funcțional al mecanismelor degenerative și vasculare în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară. Au fost determinate *Conexiuni dintre boala cardiovasculară și boala Parkinson*: Boala CV și BP împărtășesc procese biologice comune, în special inflamația, rezistența la insulină, metabolismul lipidelor și stresul oxidativ. Factorii de risc CV care au legături comune mai evidente cu BP sunt DZ, HTA și obezitatea, care împărtășesc stresul oxidativ și inflamația ca și mecanisme. A fost obiectivizată *Deteriorarea cognitivă (DC) asociată bolii Parkinson* - tulburări cognitive au fost prezente la 90,8% dintre pacienți; mai frecventă la pacienții cu factori de risc cardiovascular (91,7%, $p > 0,05$), parkinsonism simetric (93,2%, $p > 0,05$), și la pacienții cu bradikinezie cu simptom primar (93,8%, $p > 0,05$). Scorurile de afectare cognitivă s-au

corelat cu scorurile de gravitate a afectării motorii. S-a concluzionat că deficiența cognitivă este mai de așteptat în parkinsonismul akinetic, simetric și de tip inferior, de asemenea la pacienții cu factori de risc cardiovascular, cu BP probabilă și o afectare motorie mai exprimată. S-a constatat că *Migrena este unul dintre factorii de risc vascular la pacienții cu boala Parkinson* - prezența căreia sporește semnificativ riscul cardiovascular al pacienților. Pentru determinarea *Comorbidităților și deficitelor cognitive post AVC*, au fost analizate retrospectiv 252 de fișe ale pacienților internați în secția Neurorecuperare primară. Pacienții ce prezintă declin cognitiv au constituit cca 11 %. Numărul de comorbidități și pattern-ul lor nu s-a diferențiat semnificativ în lotul general și la pacienții cu tulburări cognitive în particular având o medie de 4-5 comorbidități. Patologia predominantă în acest sens au fost cardiopatia hipertensivă (I11) și fibrilația atrială prezentă (I48) la cca jumătate din pacienți. Comorbiditățile majore la pacienții cu AVC sunt din grupul maladiilor cardiovasculare (cardiopatia hipertensivă și fibrilația), de rând cu patologia metabolică (diabet zaharat și dislipidemia). Pe lângă deficitul cognitiv la pacienții cu AVC se asociază o serie de alte simptome ce pot constitui limitări funcționale cum ar fi hemipareza și tulburările de limbaj și comunicare. Au fost studiate *Îmbătrânirea prematură a creierului și factori care o influențează*". Drept factori de risc modificabili ai îmbătrânirii premature a creierului au fost considerați hipertensiunea arterială, diabetul zaharat și infecția cu COVID-19 în antecedente. Hipertensiunea arterială s-a dovedit a fi un factor de risc pentru scoruri mai mici în cadrul testelor neurocognitive. Corelația HTA vs scoruri cognitive este una negativă: cu cât cresc valorile sistolice ale tensiunii arteriale, cu atât scad valorile punctajelor testelor neurocognitive. Diabetul zaharat este un alt factor incriminat în îmbătrânirea prematură a creierului, inclusiv prin complicațiile asupra sistemului vascular. Un subiect extrem de actual la moment este influența infecției cu SARS-CoV-2 asupra funcției cerebrale și în special asupra instalării premature a deficitului cognitiv. În cadrul studiului dat, pacienții care pe lângă HTA au suferit de COVID-19 au scoruri semnificativ mai mici în cadrul testelor neurocognitive, diferența fiind de 3,85 puncte în cadrul testului MoCA și 3,19 puncte în cadrul testului MMSE, comparativ cu grupul control, în care nici un pacient nu a fost infectat. Nu se poate concluda că punctajele mici în cadrul testelor neurocognitive sunt datorate în totalitate infecției respiratorii COVID-19, fiind prea puține date pentru aceasta. Cert este că infecția respiratorie cauzată de SARS-CoV-2 are o tangență directă cu deficit cognitiv pe termen lung, fapt confirmat de studii în domeniu.

S-a studiat și stabilit impactul comorbidităților psihiatrice și cerebrovasculare în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu boli neurodegenerative și cerebrovasculare. Studiul *Depresiei la pacienții cu boală Parkinson*, a constatat că depresia a fost prezentă la 55.9% pacienți din grupul de studiu. Pacienții „BP plus Depresie ” au avut o durată mai mare a bolii și o doză echivalentă de levodopa mai mare. Fenotipul akinetic-rigid al BP s-a asociat cel mai frecvent cu depresia, astfel 70.3% din acești pacienți au avut depresie, scorul akinetic-rigid, fiind mai mare la pacienții „BP plus Depresie". Depresie au avut 80% dintre pacienții cu diskinezii și 75.9% din cei cu fluctuații motorii. Diferențe statistice semnificative s-au înregistrat pentru scorurile de afectare motorie și non-motorie, ele fiind mai mari la pacienții grupului „BP plus Depresie". Depresia a fost înregistrată la 50% dintre pacienții cu BP și cogniție normală, la 56.3% din cei cu tulburări cognitive minore și la 85.7% dintre pacienții cu BP și tulburări cognitive majore, scorurile MoCA fiind similare în grupurile „BP plus Depresie" și "BP fără Depresie". Dintre

pacienții cu BP și depresie, 17% au evocat capacitate de muncă fără restricții, 35.8% - cu restricții, 39.6% - cu restricții considerabile, iar 7.5% s-au declarat inapți de muncă. Scorurile calității vieții PDQ39 au fost mai mari la pacienții cu „BP plus Depresie”, indicând o afectare mai mare a calității vieții. În concluzie: Depresia este frecventă la pacienții cu boală Parkinson. Ea se asociază cu durata lungă a bolii, precum și scoruri motorii și non-motorii înalte – indicatori ai gravității bolii Parkinson. Ea afectează capacitatea de muncă a pacienților, dar este insuficient tratată.

A fost determinat rolul principalilor factori de risc cardiovasculari în apariția și dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară.

S-a stabilit *Profilul factorilor de risc la adulții tineri cu AVC ischemic recurent* -Accidentul vascular cerebral ischemic la adulții tineri este o problemă de sănătate în creștere cu factori de risc multipli. S-a efectuat evaluarea retrospectivă a dosarelor medicale a 1687 de pacienți cu AVC ischemic din ianuarie 2018 până în decembrie 2019 și au fost incluși 56 de pacienți cu vârsta de 50 de ani și mai puțin. S-au analizat profilul factorilor de risc, prezentarea clinică, neuroimagică și comorbiditățile stratificate prin recurența AVC. În rezultat: Grupul cu AVC recurent a prezentat mai des crize epileptice, atac ischemic tranzitor, hipoplazie a arterei vertebrale și infarcte vechi la imagistică. Toți factorii de risc sunt mai prevalenți în grupul de AVC recurent, cu excepția infecțiilor care sunt mai puțin exprimate, dar fără semnificație statistică. A fost calculată o regresie liniară multiplă pentru a prezice recurența accidentului vascular cerebral pe baza profilului factorilor de risc. S-a găsit o ecuație de regresie semnificativă pentru evenimentul CV anterior ($F(1,11) = 10,15, p < 0,009$, cu R^2 de .480). Putem concluziona că accidentul vascular cerebral ischemic recurent la adulții tineri are un profil de factor de risc specific, cu evenimente CV anterioare ca predictor pentru recurență.

S-a determinat *Patternul modificărilor substanței albe la pacienții cu angiopatie amiloidă și implicarea cerebelului*: Modificări severe ale substanței albe (Fazekas 2-3) au fost determinate în grupul pacienților cu implicarea cerebelului. În concluzie: Implicarea substanței albe în procesul patologic este mai semnificativă la pacienții cu angiopatie amiloidă și implicarea cerebelului, chiar după ajustarea factorilor de risc. Deci, pacienții cu hemoragie cerebeloasă și patologie severă a substanței albe trebuie examinați pentru angiopatie amiloidă.

Studiul *Tulburări cognitive post accident vascular cerebral și patologii degenerative ale sistemului nervos central* a stabilit că tulburările cognitive și afective sunt frecvent întâlnite în perioada de reabilitare a persoanelor ce au suportat un accident vascular cerebral, fiind deseori subdiagnosticate/ nedocumentate în fișa de observație clinică. Rezultatele studiului au relevat prezența tulburărilor cognitive de diferit grad în 95 % cazuri studiate: 46 % cazuri - tulburări cognitive ușoare, în 22 % cazuri - tulburări cognitive moderate și în 27 % cazuri – cele severe; o treime din pacienți au depresie severă; tot o treime de pacienți au tulburare anxioasă severă. Analiza tulburărilor anxioase și cognitive la pacienții ce au suportat AVC în funcție de perioada de reabilitare a decelat că tulburările anxioase sunt mai frecvent întâlnite în perioada de reabilitare precoce, iar cele cognitive – în perioada tardivă.

A fost cercetat rolul modificărilor structurale, volumetrice și funcționale neuroimagistice (prezența, gradul și tipul de afectare) în apariția și dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară. S-au studiat *Leziunile vasculare*

cerebrale la pacienții cu boala Parkinson. Leziunile vasculare cerebrale asociate (LVC) sunt frecvente și conferă o severitate mai mare BP. LVC au fost găsite în trei pătrimi din toate cazurile; și la în 90% cazuri de parkinsonism predominant inferior. Pacienții cu cogniție normală au avut LVC în 83%, pacienții cu MCI – 76,5%, pacienții cu demență ușoară – 75,0% și pacienții cu demență moderată – 100% din cazuri. Pacienții cu LVC au prezentat un număr semnificativ mai mare de factori de risc vascular, scoruri QRISK3 mai mari, risc relativ vascular mai mare și doza zilnică echivalentă de levodopa semnificativ mai mare. Scorurile de afectare motorie și de depresie au fost mai mari, iar scorurile cognitive mai mici decât la control. În concluzie: Pacienții cu BP și leziuni vasculare cerebrale au mai mulți factori de risc cardiovascular, astfel un scor QRISK3 mai mare și un risc relativ. Sunt afectați mai grav și necesită doze mai mari de medicamente dopaminergice; au mai multă depresie și tulburări cognitive mai severe.

Au fost determinate *Particularitățile clinico - imagistice ale cohortei instituționale de pacienți tineri cu accident vascular cerebral.* A fost efectuată o analiză multidirecțională a pacienților internați în Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman” care a inclus persoanele cu vârsta cuprinsă între 18-49 de ani cu diagnostic clinic confirmat de AVC în perioada anilor 2019-2021. Profilurile clinic, paraclinice și sociale ale pacienților au fost analizate cu ajutorul SPSS prin aplicarea statisticii descriptive. AVC primar a reprezentat 67,6% din grupul analizat, majoritatea fiind ischemice, la nivelul arterei cerebrale medii. Factorii de risc care au fost similari cu populația vârstnică, înregistrându-se disfuncții ale ritmului cardiac în 83%, hipertensiunea arterială în 73,2%, obezitatea în 19,6% și diabet zaharat în 14%. Este de remarcat faptul că mai puțin de jumătate dintre pacienți au luat tratament pentru controlul factorilor de risc. Caracteristicile clinice sunt dominate de deficitele motorii – 69,6%, tulburările de vorbire – 35,7%, iar manifestările mai puțin frecvente includ alterarea stării de conștiență sau convulsii. Există o serie largă de comorbidități care includ tulburări hematologice, cancer, infecții și tulburări valvulare, reumatism care au contribuit la dezvoltarea accidentului vascular cerebral la adulții tineri. În concluzie: În timp ce în majoritatea cazurilor de AVC la tineri au caracteristici similare cu cele clasice (la vârstnici), există unele tendințe specifice care ar trebui evaluate în timpul managementului acestui grup de vârstă. Profilaxia factorilor de risc este esențială pentru toate grupurile de pacienți cu AVC. Algoritmi specifici de diagnostic și tratament ar ajuta clinicienii să îmbunătățească rezultatele legate de AVC la adulții tineri.

S-a determinat impactul medicației de bază și concomitente în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară. Astfel *Terapia anticolinergică cu doze mici determină tulburări cognitive la pacienții cu boala Parkinson.* Pacienții cu THP au luat o doză medie de 3,3 mg de THP pe zi pentru o medie de 1,8 ani. Pacienții cu THP au avut performanțe cognitive semnificativ mai scăzute. Concluzii: La pacienții cu boala Parkinson, chiar și o doză mică de THP provoacă pierderi cognitive semnificative.

A fost cercetată calitatea vieții pacienților cu tulburări cognitive majore și patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară și a îngrijitorilor lor. Sudiul *Calitatea vieții și cogniția la pacienții cu AVC ischemic.* A constatat că tulburările cognitive produse de un AVC pot avea un impact semnificativ asupra calității vieții și independenței pacienților. S-a depistat o legătură directă între rezultatele obținute pe scalele de calitate a vieții. S-a evidențiat că cele mai afectate domenii din viața pacientului cu AVC sunt: Energie - 86 % - lipsa de energie și putere;

Productivitate pe parcursul zilei - (66 %) - nu au fost capabili să efectueze același volum de lucru ca până la boală și din aceasta cauză s-au simțit inutili, ca o povară pentru alții; Schimbări de personalitate - (60 %) - au devenit mai iritabili sau indiferenți în fața celor din jur; Viața socială - (36 %) - au avut sentimente neplăcute aflându-se lângă persoane sănătoase, ce a fost drept motiv pentru sustragere și tendință spre izolare socială, singurătate; Roluri în familie - (30 %) - au fost dezamăgiți de dizabilitatea sa temporară și au afirmat pierderea autorității sau rolului său în familie din cauza bolii; Mobilitate - (26 %) - au prezentat acuze în domeniul mobilității, ce a condus la limitarea libertății pacientului, imposibilitatea ocupării cu sport, hobby, imposibilitate de a se întâlni cu prieteni etc. Cele mai scăzute rate la pacienții cu AVC au fost identificate pe următoarele scale: „Energie”, „Productivitate pe parcursul zilei”, „Schimbări de personalitate”. Aceasta indică prezența unor probleme emoționale la pacienți care îngreunează munca; de asemenea, pacienții s-au simțit limitați în comunicarea cu rudele, prietenii și cunoscuții. O scădere semnificativă a vitalității și a sănătății mintale a fost, de asemenea, observată - pacienții care au suferit un accident vascular cerebral s-au simțit astenizați, s-a observat o stare de spirit scăzută. S-a depistat, că la femei calitatea vieții în perioada post-AVC ischemic este mai joasă comparativ cu cea a bărbaților. De asemenea, s-a evidențiat, că bărbații mai rapid restabilesc calitatea vieții decât femeile. Scorurile cognitive au fost mai mici, a fost observată o corelație negativă (-0,22) între vârsta subiecților și scorul cognitiv MoCA, sugerând o creștere a incidenței tulburărilor cognitive odată cu înaintarea în vârstă. Cu cât rezultatele testelor MoCA sunt mai scăzute, cu atât mai joasă este calitatea vieții pacienților cu AVC ischemic suportat. Drept concluzie a studiului nostru, AVC-ul ischemic are un impact semnificativ asupra calității vieții pacienților, în special în ceea ce privește domeniile legate de energie, productivitate, schimbări de personalitate, viață socială, roluri în familie și mobilitate. Aceste deficiențe afectează nu doar aspectele fizice, ci și pe cele psihologice ale vieții pacienților, manifestându-se prin lipsă de energie, scăderea productivității, iritabilitate și izolare socială. Tulburările cognitive după AVC ischemic au un impact semnificativ asupra calității vieții pacienților. AVC ischemic este un factor de risc semnificativ pentru dezvoltarea declinului cognitiv. Există diferențe de gen în ceea ce privește calitatea vieții post-AVC ischemic, cu femeile prezentând o calitate mai scăzută a vieții și o recuperare mai lentă în comparație cu bărbații. Aceste diferențe pot fi atribuite, în parte, recunoașterii și intervenției mai tardive în cazul AVC-ului la femei, precum și unei severități mai mari a afecțiunii la femei. Este necesară o atenție specială acordată nevoilor și recuperării femeilor în perioada post-AVC pentru a îmbunătăți calitatea vieții și rezultatele pe termen lung.

Pentru estimarea gradului de dizabilitate funcțională indusă de tulburările cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și a necesității de îngrijiri la domiciliu și paliative, au fost evaluate *Aspectele motorii și cognitive legate de asocierea factorilor de risc vascular la pacienți cu boala Parkinson*. Factorii de risc vascular (FRV) s-au înregistrat la 95,5% pacienți, cel mai frecvent fiind HTA - 66,7%. Pacienții cu BP+VRF au avut scoruri mai mare de afectare mororie generală, de akinezie-rigiditate. Scorurile de afectare calității vieții au fost mai mari (afectare mai exprimată), iar scorurile cognitive - mai mici (afectare mai exprimată). Drept concluzie, frecvența factorilor de risc vascular a fost înaltă la pacienții cu BP, cea mai frecventă fiind HTA. Prezența FRV a fost asociată cu severitatea motorie și cu modificări ale sub scorurilor cognitive specifice.

Au fost stabilite cunoștințele, atitudinile și practicile referitor la pacienții cu tulburări cognitive majore în societate și printre personalul medical. Studiul *Cunoștințe, atitudini și practici ale medicilor privind managementul tulburărilor cognitive majore în Republica Moldova, studiu CAP*, sugerează că managementul demenței trebuie să fie complex și variază de la evaluarea diagnosticului printr-o abordare a echipei de îngrijire primară pentru cei care trăiesc cu demență în comunitate și până la îngrijirea rezidențială pentru vârstnici, și persoanele necesitente de îngrijiri paliative. Managementul unui pacient cu tulburări cognitive este o provocare. Se identifică bariere iar medicii au atitudini și practici diferite la acest subiect. În Republica Moldova managementul tulburărilor cognitive este la început de drum, abia recent a fost elaborat un protocol clinic național ce include metodele de diagnostic și tratament dar traseul pacientului la nivel de sistem de sănătate nu este bine elaborat și implementat. La cercetare au participat medici neurologi, psihiatri, medici de familie, psihologi, psihoterapeuți. Din probleme este menționată lipsa serviciilor de suport social pentru pacienți sau familie (54.1%), lipsa unui ghid/protocol (50.8%), lipsa colaborării interdisciplinare (47.5%), probleme în comunicarea cu pacientul (45.9%), dificultăți în stabilirea diagnosticului (36.1 %), în comunicarea cu rudele și îngrijitorul (30.3%), în tratamentul comorbidităților (29.5%), în elaborarea planului de tratament (28.7%) și 0.8%- financiar. O parte din respondenți (38.5%) consideră că acești pacienți consumă timp, emoții și resurse iar 13.9 % menționează că sunt o povară pentru sistemul de sănătate. În timpul consultațiilor 70.5% dintre medici cuantifică gradul de afectare a funcției cognitive prin teste de screening. Doar 55.7% cunosc ghiduri/ protocele naționale și internaționale de management al pacienților cu tulburări cognitive. Marea majoritate (93.4 %) din persoanele care au participat la studiu cunosc că pacienții cu tulburări cognitive nu necesită doar tratament medicamentos dar și management non - medicamentos. Din managementul non – medicamentos enumeră terapia cognitiv comportamentală, psihoterapia, consilierea psihologica, logopedie, kinetoterapie, socializarea, sportul, terapie cu familia etc. Dacă este să estimăm în procente, atunci 59.8% din respondenți menționează că util pentru pacienții cu tulburări cognitive este antrenarea lor în activități sociale și culturale, 50.8% terapie cognitiv comportamentală, 44.3% psihoterapie și exerciții fizice, 27% ședințe logopedice, 25.4% kinetoterapie, 11.5% acupunctură iar 35.2% afirmă că toate variantele sunt utile. Cunosc (95.1%) că pacienții cu tulburări cognitive au nevoie de consultare și tratament din partea unei echipe interdisciplinare și 81.1% din ei au direcționat acești pacienți la psiholog/ psihoterapeut, 57.4% la medicul de familie, 29.5% la kinetoterapeut, 28.7% la logoped, 27 % la ergoterapeut, 24.6% la fizioterapeut iar 9% nu au referit la alți specialiști. Din persoanele care nu au referit la alți specialiști pacienții cu tulburări cognitive, 46.9% au menționat că din cauza că nu sunt specialiști și metode, 22.4% au menționat că nu sunt disponibile în raion, 22.4% nu știu cum / unde să îi trimită, 10.2% nu au știut că ar trebui să îi direcționeze la alți specialiști. Dintre respondenți, 83.6% consideră că managementul pacientului cu tulburări cognitive este o responsabilitate a oricărui medic, 13.9% cred că este doar a specialistului în tulburări cognitive iar 2.5% nu pot să se pronunțe la acest capitol. Din ei 92.6% sunt pentru ca în Republica Moldova este nevoie de specialiști în managementul tulburărilor cognitive, iar 1.6% nu consideră necesar acest lucru, 5.7% nu s-au pronunțat. Dintre respondenți, 11.5% consideră că este nevoie de specialitate separată care să se ocupe cu această categorie de pacienți, 30.3% menționează că acesta trebuie să fie competență obținută de orice specialist iar

58.2% sunt pentru ambele forme, atât ca specialitate separată cât și competențe obținute de orice specialist. În managementul pacientului cu tulburări cognitive 54.1% din persoane consideră că trebuie implicat medicul de familie, psihiatru și rudele/ familia, 49.2% cred că este de competența neurologului, 46.7% - psihoterapeut/ psiholog, 44.3% - specialist în tulburări cognitive, 41% - sunt pentru comunitate, 37.7% - asistenta medicală, 16.4% - fizioterapeut, 14.8% - kinetoterapeut iar 52.5% sunt de părerea că toți din cei menționați trebuie implicați în managementul acestor pacienți. În concluzie: Cadrele medicale participante la studiu întâmpină dificultăți în abordarea și managementul pacienților cu tulburări cognitive, în special din cauza lipsei serviciilor sociale și a echipelor interdisciplinare. Doar jumătate din persoanele respondente cunosc ghiduri/ protocoale naționale și internaționale de management al pacienților cu tulburări cognitive și 70% utilizează teste pentru cuantificarea gradului de afectare cognitivă. Cunoștințele referitor la managementul multidisciplinar și non – medicamentos este satisfăcător dar practicile suferă din lipsa de servicii specializate. Pentru îmbunătățirea cunoștințelor, atitudinii și practicilor medicilor implicați în managementul pacienților cu tulburări cognitive este imperativă elaborarea și implementarea unui program național pentru tulburări cognitive.

Pentru determinarea barierelor în asigurarea cu servicii medicale specializate și medico-sociale pacienților cu tulburări cognitive majore și patologii neurodegenerativă sau cerebrovasculară pentru optimizarea accesului și disponibilității, a servit același studiu CAP. Cele mai frecvente probleme întâlnite în managementul pacienților cu tulburări cognitive, cel mai frecvent (50,0%) este menționată lipsa serviciilor de suport social pentru pacienți și familie, în 34.0% cazuri se menționează lipsa unui ghid/protocol național pentru managementul tulburărilor cognitive , iar în 46.9% cazuri – lipsa colaborării interdisciplinare și dificultățile de referire a pacientului la alți specialiști; 18.8% din medici susțin că nu au referit pacienții cu tulburări cognitive altor specialiști, din cauza lipsei specialiștilor și metodelor dedicate, 3.1 % medici menționează lipsa paturilor de spital disponibile în spitalele raionale; tot 3.1% medici susțin că nu știau că astfel de pacient ar trebui referit la alți specialiști pentru un management mai complex.

Sistemogeneza factorilor de risc pentru dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologii neurodegenerativă sau cerebrovasculară, indică un rol determinant al comorbidităților vasculare (cardio-vasculare și cerebro-vasculare), metabolice (DZ, carențele de nutrienți), leziunilor imagistice cerebro-vasculare (accident vascular cerebral, lacune ischemice, focare de glioză ischemică) și a comorbidităților psiho-afective (în special – depresia) pentru debutul și perpetuarea tulburărilor cognitive, ceea ce reiese din stratificarea pacienților conform riscului vascular.

Modelarea matematică a factorilor de risc pentru dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologii neurodegenerativă și cerebrovasculară a permis elaborarea unui instrument de prognoză personalizată a riscului ($F(1,11) = 10,15, p < 0,009$, cu R^2 de .480).

Pentru fiecare pacient este necesară elaborarea unui algoritm de conduită personalizat, în funcție de riscul cardiovascular estimat, care ar permite prognozarea riscului pentru tulburări cognitive majore. Managementul pacientului trebuie efectuat în cadrul unei echipe multidisciplinare. Evaluarea și diagnosticarea factorilor de risc vascular și al patologiilor psiho-afective se cere a fi unul proactiv, pentru prevenirea sau întârzierea debutului tulburărilor cognitive.

Este necesară o politică la nivel de stat privind factorii de risc pentru dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară și managementul acestor pacienți, care ar cuprinde dezvoltarea de strategii/programe referitor la serviciile de management al tulburărilor cognitive; recunoașterea tulburărilor cognitive drept problemă medico-socială prioritară pentru sistemul de sănătate; evidența sub formă de registru a pacienților pentru obținerea informației despre povara asupra societății și accesul persoanelor la servicii specializate și pentru optimizarea continuității managementului acestora; facilitarea colaborărilor interdisciplinare și intersectoriale pentru creșterea calității serviciilor acordate, facilitarea acces la serviciile necesare în timp util, sistem de referire clar către instituții cu competențe ierarhic superioare sau către alți specialiști; asigurarea continuității tratamentului; promovarea conceptului de abordare multidisciplinară; contribuirea la creșterea nivelului de educație a populației și al cadrelor medicale.

Rezultatele cercetării în cadrul studiului internațional Interreg Danube Transnational Programme INDEED „ Tratamentele pacienților cu demență în perioada COVID 19”.

Pandemia de COVID 19 a afectat diagnosticul, tratamentul și îngrijirea persoanelor care trăiesc cu demență și a familiilor acestora. Serviciile de asistență medicală s-au adaptat noilor realități și cerințe pentru a oferi cel mai bun tratament și îngrijire. Au fost adoptate modalități alternative de furnizare de tratamente farmacologice și non-farmacologice, precum și de sprijinire a îngrijirii și educației pentru persoanele cu demență și îngrijitorii. Următoarele exemple pot oferi câteva idei noi pentru propria dvs. practică.

1. Medicamente - Pentru prescrierea, ajustarea și monitorizarea medicamentelor au fost utilizate consultații de telemedicină, consultații telefonice și linii de apel de urgență. Abordarea „Spitalul la domiciliu” – adică echipe comunitare multiprofesionale care efectuează vizite la domiciliu, ar putea fi, de asemenea, utilă pentru furnizarea de medicamente, intervenții non-farmacologice, precum și pentru efectuarea evaluărilor și monitorizării. În azilurile de bătrâni, ar putea fi foarte util să aveți neurologi și psihiatru de gardă pentru urgențe. O altă opțiune pentru livrarea medicamentelor sunt asistentele sau voluntarii comunitari care efectuează vizite la domiciliu.

2. Intervenții non-farmacologice = Intervențiile de tratament non-farmacologic au fost cel mai puternic afectate de blocări, restricții și cerințele de distanțare socială, deoarece de obicei necesită contact față în față. Cu toate acestea, pentru a adapta și a livra unele posibile intervenții, au fost concepute soluții inteligente. Intervențiile oferite individual ar putea fi adaptate pentru telemedicină sau forme bazate pe computer: scurte videoclipuri cu sugestii pentru exerciții cognitive și fizice aduse în apartamentele oamenilor sau stimulare cognitivă, reabilitare și antrenament folosind platforme online. Terapia cu reminiscență ar putea fi ghidată de un personal instruit online sau prin apeluri video. Terapia vorbirii și limbajului, reabilitarea cognitivă, antrenamentul și chiar evaluarea și antrenamentul mersului ar putea fi făcute prin telemedicină. Intervențiile non-farmacologice furnizate de grup pot fi efectuate în grupuri mici, în aer liber sau online, cum ar fi terapia ocupațională oferită în grupuri mici sau terapia fizică oferită de un antrenor într-o grădină cu oameni pe balcon, care are și un beneficiu psihic/social. .

3. Sprijinul îngrijitorului = Asistența pentru îngrijitori ar putea fi oferită prin grupuri de asistență online, chat-uri și linii fierbinte pentru apeluri de urgență: videoclipuri scurte pentru educarea și

sprijinul îngrijitorilor, formare de comunicare cu îngrijitorul și persoana pe videoclip.

4. Educarea îngrijitorului și a pacientului = Educația îngrijitorilor și a pacienților ar putea fi asigurată prin videoclipuri educaționale, animații, materiale grafice (Infografice, postere) care ar putea fi trimise prin telefon, social media sau afișate pe platformele instituționale online, site-uri web. În general, serviciile de demență au dezvoltat și adaptat într-un timp foarte scurt platforme online, videoclipuri sau animații pentru educarea pacienților și cariere, pentru a se adapta cerințelor și schimbărilor în îngrijire. Unele dintre aceste soluții inteligente de furnizare a tratamentului vor rămâne după pandemie ca supliment la căile tradiționale sau ca strategii independente. Educația îngrijitorilor și a pacienților ar putea continua să fie oferită prin platforme online, rețele sociale sau chat-uri și să fie complimentată cu vizitele față în față uneori. Vizitele clinice pentru ajustarea, monitorizarea tratamentului se pot face prin telemedicina în special pentru pacienții care locuiesc departe de clinici. Unele dintre intervențiile non-farmacologice ar putea continua să fie efectuate online pentru a completa intervențiile individuale sau de grup, cu condiția să fie față în față. Pentru a beneficia de soluțiile inteligente pe care pandemiile ne obligă să adoptăm metodele de tele sănătate trebuie să fie aprobate de autorități și să fie rambursate corespunzător.

5. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului

Studierea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu boli neurodegenerative și cerebrovasculare crează condiții pentru elaborarea metodelor și tehnicilor de prevenție, screening, diagnosticarea precoce, tratamentul și managementul paliativ personalizat al pacienților, ceea ce determină scăderea poverii asupra individului și societății, scăderea morbidității și dizabilității, creșterea calității vieții pacienților și a familiilor lor.

Impactul economic al prevenirii apariției tulburărilor cognitive, diagnosticarea precoce și managementului adecvat al tulburărilor cognitive contribuie scăderea costurilor directe și indirecte suportate de individ și economia națională (scăderea adresărilor la medic, spitalizărilor, consumului de medicamente și intervenții costisitoare, scăderea absenteismului de la locul de lucru, micșorarea alocațiilor de dizabilitate și sociale, îngrijiri paliative și la domiciliu).

Analiza factorilor din sistemul de sănătate care constituie bariere de acces la specialist sau disponibilitatea scăzută a serviciilor inter- și multidisciplinare și corijarea lor permite optimizarea managementului pacientului cu demență creșterea gradului de asigurare cu servicii medicale specializate

Rezultatele cercetării schimbă abordarea pacientului cu tulburări cognitive,

Impactul științific al cercetării constă în recunoașterea rolului factorilor neurodegenerativi și vasculari în apariția tulburărilor cognitive majore.

6. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului

Angiograf

SIEMENS Magnetom Trio 3 Tesla TIM System (in locațiune)

CT Scanner Light Speed cu accesorii

Electroentafalograf computerizat cu polisonograf

Electrocardiograf cu 12 canale cu interpretare
Ultrasonograf pentru investigatii clinice, cardiovasculare si transcefalice performanță înaltă,
HITACHI ARIETTA-V70
SIEMENS Magnetom Trio 3 Tesla TIM

7. Colaborare la nivel național/ internațional în cadrul implementării proiectului

USMF Nicolae Testemițanu
Spitalul Clinic Republican de Psihiatrie și Narcologie
Societatea Psihiatrilor din Republica Moldova
Societatea Neurologilor din Republica Moldova
Societatea Reabilitologilor din Republica Moldova
Societatea Medicilor de Familie din Republica Moldova
Societatea Cardiologilor din Republica Moldova
Movement Disorders Society Patient Education
International Association for Parkinson Disease and Related Disorders
European Academy of Neurology
Intereg Danube Transnational Programme INDEED Extension Workpackage 8 „Hot Topic Corona“ 06.2021-12.2021

8. Dificultățile în realizarea proiectului

Realizarea proiectului a fost condiționată de sursele financiare limitate care acoperă doar salariul de bază al executorilor. Pandemia COVID cu restricțiile impuse a făcut imposibil realizarea în mod tradițional a scopurilor stabilite în cercetare și a fost nevoie de ajustarea tehnicilor de cercetare: trecerea de la chestionarea personală la telemedicină, chestionare online sau prin email...ș.a.

Au fost stopate activitățile de cercetare în bazele clinice și activitatea transferată la distanță din care motiv au fost ajustate obiectivele cercetării și modificate ordinea de executare. Resursele umane deficitare anterior pandemiei au fost antrenate în activitatea COVID sau la distanță. Provocările pandemiei COVID au permis dezvoltarea colaborărilor internaționale.

9. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate pentru anii 2020-2023 în cadrul proiectului din Programul de Stat
“Tulburări cognitive majore (demență) la pacienții cu patologie neurodegenerativă și
vasculară”**

Cifrul proiectului **20.80009.8007.39**

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

- 1.1. monografii internaționale
- 1.2. monografii naționale

1. LILIA ROTARU, ANNA BELENCIUC, OXANA GROSU, GHENADIE CĂRĂUȘU. *Tulburări cognitive majore (demență) la pacienții cu patologie neurodegenerativă și vasculară. Fiziopatologie, diagnostic, tratament.*; sub redacția: Gavriliuc M. ; Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”. Chișinău 2023, Căpățînă-print, 483p., ISBN 978-9975-3605-1-7, CZU 616.89-07-08, T93.

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

1. LILIA ROTARU. *Durere cronică musculo-scheletală asociată cu patologie a sistemului nervos (Boala Parkinson).* În monografia: *Durerea cronică: clasificare, patofiziologie, management personalizat / Oxana Grosu, Natalia Belii, Lilia Rotaru [et al.] ; sub redacția: Moldovanu I. ; Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”.* – Chișinău : S. n., 2022 (Bons Offices). – 262 p. : fig., tab. Bibliogr. la sfârșitul cap. – 430 ex. ISBN 978-9975-166-73-7.

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

1. ROTARU L, CEBUC M, LUPUSOR A, GROSU O, VOVC V, LOZOVANU S, CARAUSU G, GROPPA S. SCOPUS. *The Peculiarities of Circadian Rhythms and their Implications on Parkinson's Disease.* In: Proceedings of ICNBME-2023, September 20–23, 2023, Chisinau, Moldova - Volume 2: Biomedical Engineering and New Technologies for Diagnosis, Treatment, and Rehabilitation, p 362-371. https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/189423

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

1. FABBRI, M., FALUP-PECURARIU. C.,...GAVRILIUC. O., et.al. *Lack of accredited clinical training in Movement Disorders in Europe, Egypt, and Tunisia.* În: Journal of Parkinson's Disease, 2020, vol. 10(4), p.1833-1843. <https://doi.org/10.3233/JBP-202000>. (IF 5.1)
2. GAVRILIUC, O., PASCHEN, S., ANDRUSCA, A., HELMERS, A-K., SCHLENSTEDT, C., DEUSCHL, G. *Clinical patterns of gait freezing and their response to interventions: an observer blinded study.* În: Parkinsonism & Related Disorders, 2020, vol. 80, p. 175-180. <https://doi.org/10.1016/j.parkreldis.2020.09.043> (IF 4.3)
3. SCHLENSTEDT. C., BOBE, K, GAVRILIUC, O., WOLKE, V., GRANERT, O., DEUSCHL. G., MARGRAF, N.G. *Quantitative assessment of posture in healthy controls and patients with Parkinson's disease.* În: Parkinsonism and Related Disorders, 2020, vol. 76, p.85-90. <https://doi.org/10.1016/j.parkreldis.2020.01.012>. (IF4.3)
4. GAVRILIUC O., PASCHEN S., ANDRUSCA A., SCHLENSTEDT C., DEUSCHL G. *Prediction of the effect of deep brain stimulation on gait freezing of Parkinson's disease.* În: Parkinsonism & Related Disorders. 2021; 87:82-86. ISSN: 1353-8020. Disponibil online la: <https://doi.org/10.1016/j.parkreldis.2021.04.006> (IF 3,9). https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/131363

5. GROPPA S., GONZALEZ-ESCAMILLA G., TINKHAUSER G., BAQAPURI H.I., SAJONZ B.E.A., CHRISTOPH WIEST C., PEREIRA J.,HERZ D.M., DOLD M.R., BANGE M CIOLAC D., VIVIANE ALMEIDA V., JOHN N., DANIELA MIRZAC D., MARTÍN-RODRÍGUEZ J.F., DRESEL C., MUTHURAMAN M., ADARMES GOMEZ A.D., NAVAS M., TEMIZ G., AYSEGUL GUNDUZ A., ROTARU L., WINTER Y., SCHUURMAN R., CONTARINO M.F., GLASER M.B., TANGERMANN M., LEENTJENS A.F.G., PABLO MIR P., TORRES C.V., KARACHI C., LINDEN D.E.J., TAN H., COENEN V.A. Perspectives of implementation of closed-loop deep brain stimulation, from neurological to psychiatric disorders. In: Stereotactic and Functional Neurosurgery. (IF 1.643) In print. DOI: 10.1159/000535114;;
6. ROTARU L, CEBUC M, LUPUSOR A, GROSU O,VOVC V, LOZOVANU S, CARAUSU G, GROPPA S. SCOPUS. The Peculiarities of Circadian Rhythms and their Implications on Parkinson's Disease. IFBMI Preecidings. International Conference on Nanotechnologies and Biomedical Engeneering 2023, Ediția 6, Vol.92. 2023. Chișinău. ISSN 16800737.

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. GHENADIE CĂRĂUȘU, VALENTINA EREMIA, OXANA GROSU, LILIA ROTARU, ROXANA CHIRIȚĂ. *Psychiatric manifestations in patients with Creutzfeldt-Jacobs's disease*. In: Challenges in neuroimaging and diagnostic concepts. In: Bulletin of Integrative Psychiatry. New Series. September 2023 No. 3 (98). https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/191676

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

1. ROTARU, L. *Migrena printre alți factori de risc vasculari la pacienții cu boala Parkinson. Studiu caz-control*. În: BAȘM, Științe Medicale, 2020, vol. 3(67), p. 74-78 (Categorie B)
2. ROTARU, L. *Conexiuni dintre boala cardiovasculară și boala Parkinson. Viziuni moderne*. În: BAȘM, Științe Medicale, 2020, vol. 3(67), p. 39-46 (Categorie B)
3. POPIL, L., GAVRILIUC, O., ROTARU, L., GAVRILIUC, M. *Efectele tratamentului cu trihexifenidil asupra funcției cognitive la pacienții cu boala Parkinson: articol de sinteză*. În: BAȘM, Științe Medicale, 2020, vol. 3(67), p. 27-34 (Categorie B)
4. MELNIC, A., PASCAL, O., PLEȘCA, S., BULAI, M. *Comorbidități și dizabilități în reabilitarea vârstnicilor cu accident vascular cerebral*. În: Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină, 2020, vol. 4(86), p. 25-30, ISSN 1729-8687 (Categorie B)
5. GAVRILIUC, O., ANDRUȘCA. A., GAVRILIUC, M. *Clinical indicators of gait freezing in Parkinson's disease*. Moldovan Medical Journal, 2020, vol. 63(2), p. 31-33. DOI:10.5281/zenodo.3866002 UDC: 616.858-008.6 (Categorie B+)
6. FALA, P., ANDRONACHI, V., GAVRILIUC, M., GAVRILIUC, P., ANDRUȘCA, A., GAVRILIUC, O. *Diagnosticul și managementul hidrocefaliei normotensive*. În: Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale, 2020, vol. 3(67), p 13-21 (Categorie B)

7. FALA, P., ANDRONACHI, V., GAVRILIUC, M., GAVRILIUC, P., ANDRUȘCA, A., GAVRILIUC, O. *Hidrocefalia normotensive idiopatică: revista literaturii*. În: *Arta Medica*, 2020, vol. 3(76): 110-114 DOI: 10.5281/zenodo.4070137 UDC: 616.831.38-008.811.1 (Categorie B)
8. ANDRUȘCA, A., ANDRONACHI, V., GAVRILIUC, M., GAVRILIUC, O., GAVRILIUC, P. *Augmentarea planningului preoperator în neurochirurgie, cu ajutorul reconstrucțiilor 3D*. În *Arta Medica*, 2020, vol. 3(76), p. 14-22. DOI: 10.5281/zenodo.4069519 UDC: 616.8-073.756.8-089 (Categorie B).
9. ROTARU, L. Preliminary results of the cohort study of cognitive impairment associated with Parkinson's disease. În: *Moldovan Medical Journal*. September 2021;64(3):69-71. <https://doi.org/10.52418/moldovan-med-j.64-3.21.08>
https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/138997
10. ROTARU, L. Environmental toxic factors and clinical pattern of Parkinson's disease. În: *Moldovan Medical Journal*. October 2021;64(4):69-71. ISSN 2537-6373 / ISSN 2537-6381
11. GAVRILIUC, O., ANDRUSCA, A., POPIL, L., GAVRILIUC, M. Low-dose anticholinergic therapy causes cognitive impairment in Parkinson's disease patients. În: *Moldovan Medical Journal*. October 2021;64(4):66-68. https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/140673
12. CEBUC, M., ROTARU, L., LUPUȘOR, A., MOLDOVANU, I., GROSU, O., VOVC, V. Tulburările de ritm circadian și neurodegenerarea prin prisma bolii Parkinson și a tulburărilor cognitive. Trimis spre publicare În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. ISSN 1857-0011. Categorie B.
13. MELNIC, A., NACU, G., CAZACU, C., STUPAC, T., CORCEA, G., ROTARU, L., GROSU, O. Particularități clinico- imagistice ale cohorței instituționale de pacienți tineri cu accident vascular cerebral. Trimis spre publicare În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. ISSN 1857-0011. Categorie B.
14. CĂRĂUȘU, G., GROSU, O., MOLDOVANU, I., ROTARU, L. Cunoștințe, atitudini și practici ale specialiștilor din domeniul sănătății mintale referitor la managementul tulburărilor cognitive majore în Republica Moldova. Trimis spre publicare În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. ISSN 1857-0011. Categorie B.
15. BĂITOI, S., GROSU, O., ROTARU, L., ODOBESCU, S., MOLDOVANU, I. Tromboembolie pulmonară la pacienții cu accident vascular cerebral: rezultatele analizei clinico-anatomice. Trimis spre publicare În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. ISSN 1857-0011. Categorie B.
16. GROSU, O., ZOLOTCO, GALINA. Analiza deceselor în cohorta pacienților ce au suportat covid și manifestări neurologice: rezultatele studiului ENERGY în Republica Moldova. Trimis spre publicare În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*. ISSN 1857-0011. Categorie B.
17. GROSU, O., NACU, G. Caracteristica clinic-demografică a cohorței instituționale de pacienți cu accident vascular cerebral ischemic în teritoriul posterior de vascularizare. Trimis spre publicare În: *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale*.

ISSN 1857-0011. Categoria B.

18. ROTARU, L., GAVRILIUC, O., GROSU, O. Depresia la pacienții cu boala Parkinson. Rezultatele preliminare ale studiului de cohortă. Trimis spre publicare În: Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științe medicale. ISSN 1857-0011. Categoria B.
19. LILIA ROTARU, OXANA GROSU, STANISLAV GROPPA. Parkinson's disease cognitive impairment. Current level of knowledge. Review. Moldovan Medical Journal. In print. Categoria B+ (in print)
20. GROSU, O., ROTARU, L., ODOBESCU, S., SANGHELI, M., PLEȘCA, S., CĂRĂUȘU, G., MOLDOVANU, I. „Knowledge, attitudes and practices of neurologists regarding the management of chronic non – cancer pain in the Republic of Moldova”. În: Moldovan Medical Journal, 2023;66(1):18-23. Categoria B+ https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/179704
21. ROTARU, L., GROSU, O., ODOBESCU, S., MOLDOVANU, I. „Pain experience in Parkinson’s disease patients: preliminary results of a cohort study”. În: Moldovan Medical Journal, 2023;66(1):18-23. Categoria B+ https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/179706
22. MOLDOVANU ION, MARCELA-FELICIA BALAN, STELA ODOBESCU, LILIA ROTARU, OXANA GROSU. Migrena cronică la pacienții adulți în funcție de atmosfera nocivă din familie în perioada copilăriei. Rolul tulburărilor de personalitate. Buletinul Academiei de Științe a Republicii Moldova. Categoria B (in print)

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

1. CĂRĂUȘU G., EREMIA V. Psychiatric disorders in patients with Creutzfeldt Jacobs’s disease. Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022.
2. CĂRĂUȘU G., EREMIA V. Psychiatric disorders in patients with Creutzfeldt Jacobs’s disease. Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/178487

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. GAVRILIUC, O., PASHEN, S., ANDRUSCA, A., SCHLENSTEDT, C., DEUSCHL, G. "Predictig the influence of deep brain stimulation on Parkinson's disease gait freezing." În: *Movement Disorders*, 2020, vol. 35, Suppl. S1
2. GAVRILIUC, O., PASHEN, S., ANDRUSCA, A., SCHLENSTEDT, C., DEUSCHL, G. "Predictig the influence of deep brain stimulation on Parkinson's disease gait freezing." În: *European Journal of Neurology*, Volume 27, Supplement 1, May 2020, p. 190.
3. GROSU, O., MOLDOVANU, I., ODOBESCU, S., ROTARU, L., CORCEA, G., SIMON, V. *Ischemic stroke in young adults: retrospective cohort study in Republic of Moldova's tertiary neurology center*" In: *European Journal of Neurology*, Volume 27, Supplement 1, May 2020, p. 123.
4. GROSU, O., MOLDOVANU, I., ROTARU, L., ODOBESCU, S., CORCEA, G. *Gender differences in risk factors profile in young adults with ischemic stroke: Retrospective cohort study in Republic of Moldova`s tertiary center.* ESO_WSO 2020, Abstracts. In: *International Journal of Stroke*, Vol. 15(1S), p 524. <https://journals.sagepub.com/doi/BPf/10.1177/1747493020963387>.
5. MELNIC, A., PASCAL, O., PLEȘCA, S. *Impact of Mood and Cognition Disorders in Post Stroke Rehabilitation.* În: *Balneo Research Journal Congress abstracts*, Iași, România, 2020, vol 11 (3). p. 53. eISSN 2069-7619.
6. MELNIC, A., STAVER, A., PASCAL, O. *Measuring comorbidities in stroke rehabilitation – is international classification of disease icd-10 a useful tool?* În: *Balneo Research Journal Congress abstracts*, Iași, România, 2020, vol. 11 (3). p. 51. eISSN 2069-7619.
7. ROTARU, L. Cerebral vascular lesions in Parkinson's disease patients. Preliminary results of Moldovan BP cohort study. In: *World Congress on Parkinson's Disease and Related Disorders*. Ediția a 26-a, 1-4 mai 2021, Hamburg. Amsterdam, Netherlands: The International Association of Parkinsonism and Related Disorders, 2021, p. 106. [https://www.prd-journal.com/issue/S1353-8020\(20\)X0013-7](https://www.prd-journal.com/issue/S1353-8020(20)X0013-7). https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142040
8. ROTARU, L. Is there any impact of cardiovascular risk factors and migraine comorbidity on Parkinson's disease severity? Preliminary data of the Moldovan Parkinson's disease cohort. Institute of Neurology and Neurosurgery, Functional Neurology, Chisinau, Moldova. In: *The Journal of Headache and Pain* 2021, 22(Suppl 1):P04023. *The Journal of Headache and Pain* 2021, 22(Suppl 1):103. <https://thejournalofheadacheandpain.biomedcentral.com/track/BPf/10.1186/s10194-021-01293-9.BPf>, Page 140 of 153. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/142234
9. NACU, G., GROSU, O., MOLDOVANU, I., ODOBESCU, S., ROTARU, L., CORCEA, G. „In hospital stroke mortality: retrospective cohort study in Republic of Moldova's tertiary neurology center,, EPO 507, *European Journal of Neurology*, Volume 28, Supplement 1, June 2021, pag. 758, Abstracts of the 7th Congress of the European Academy of Neurology, ISSN 1468-1331 (202106)28:6+1. https://www.ean.org/fileadmin/user_upload/ean/congress-

[2021/EAN2021AbstractBook.BPf](https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142067) https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142067

10. GROSU O., MOLDOVANU, I., ROTARU, L., ODOBESCU, S., CORCEA, G. EPV0126/#1250 „Risk factors profile in young adults with recurrent ischemic stroke: cohort study” ESOC, 1-3 september, 2021, Virtual, European Stroke Journal, Volume 6 Issue 1_suppl, September 2021, pag.222 DOI: 10.1177/23969873211034932, <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/23969873211034932>, https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142198
11. GROSU O., MOLDOVANU, I., ROTARU, L., ODOBESCU, S., CORCEA, G. EPV0363/#1245 „Risk factors profile in young adults with ischemic stroke due to large vessel atherosclerosis: cohort study”, ESOC 2021. European Stroke Journal, Volume 6 Issue 1_suppl, September 2021, pag.339 DOI: 10.1177/23969873211034932, <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/23969873211034932>, https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142196
12. GROSU O., POPA, V., MANVELOV, A., CEBOTARI, E. WSC21-849, „Stroke as the main presentation in the cohort of patients with covid and neurological manifestation, International Journal of Stroke, Volume 16 Issue 2_suppl, October 2021, DOI: 10.1177/17474930211041949. <https://worldstrokecongress.org/wsc-21-abstract-book/> https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142212
13. ZOLOTCO, G., GROSU, O., CORCEA, G. WSC21-857, Subarachnoid hemorrhage associated with covid-19 infection. International Journal of Stroke, Volume 16 Issue 2_suppl, October 2021, DOI: 10.1177/17474930211041949. <https://worldstrokecongress.org/wsc-21-abstract-book/> https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142218
14. BAITOI, S., GROSU, O. WSC21-859. „Pulmonary embolism in stroke patients: autopsy results study,,. International Journal of Stroke, Volume 16 Issue 2_suppl, October 2021, DOI: 10.1177/17474930211041949. <https://worldstrokecongress.org/wsc-21-abstract-book/> https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142215
15. MELNIC, A., PASCAL, O., NACU, G., PLEȘCA SVETLANA . Short-term rehabilitation outcomes in a patient with osteogenesis imperfecta complicated with cerebral hemorrhage - a case report. Congresul Național de Medicină Fizică, de Recuperare și Balneologie. Asociația Română de Balneologie. 3-9 septembrie 2022. Balneo and PRM Research Journal 2022, 13, 3 – Congress Abstracts. P.27 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/167534
16. LUPU, M., LUPU – CARAUȘ, R., MELNIC, A. Home-Based Rehabilitation Program For A Patient With Polytrauma – A Case Report. Balneo and PRM Research Journal 2022, 13, 3 – Congress Abstracts. P. 35 20022 https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/167549
17. КЭРЭУШУ, Г.Ф., Особенности течения психических расстройств при covid-19. III-я международная научно-практическая конференция «Актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». 13-14 мая 2022, Одесса, Украина.
18. КЭРЭУШУ, Г.Ф., ЧОБАНУ, А.А., Депрессивные расстройства при ковид-19. III-я

- международная научно-практическая конференция «актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». 13-14 мая 2022, Одесса, Украина. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/167732
19. КЭРЭУШУ, Г.Ф., МАМЕДОВА, А.В., Суицидальное поведение при covid-19. «Актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». 13-14 мая 2022, Одесса, Украина. https://ibn.idsi.md/collection_view/1938
 20. GUȚU, C., GROSU, O., ROTARU, L. „ *The knowledge of the neurologist's in the management of the patients with Parkinson`s disease in the Republic of Moldova*. In: Abstract book of European Academy of Neurology Congress 2023. https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/191705
 21. RUSU, I., GROSU, O., ROTARU, L. *The barriers in the management of patients with Parkinson`s disease in the Republic of Moldova: physician`s perspective*. In: Abstract book of European Academy of Neurology Congress 2023. https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/191706
 22. BAITOI, S., GROSU, O., ODOBESCU, S. *Quality indicators in the stroke care in the young population*. In: Abstract book of European Academy of Neurology Congress 2023. https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/191677
 23. GROSU, O., NACU, G., ROTARU, L., MOLDOVANU, I. *Ischemic stroke in the posterior circulation: retrospective cohort study*. In: Abstract book of European Academy of Neurology Congress 2023. https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/191701
 24. GAVRILIUC, O, ROTARU, L, GAVRILIUC, M, CALDAROV, A. Correlation between hemoglobin level and disease severity in patients with Parkinson's disease. In: *Abstract book of European Academy of Neurology Congress: MDS*, Ed. 2023, 27-31 august 2023, Copenhagen. Copenhagen: International Parkinson and Movement Disorder Society, 2023, p. 1390. https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/191745
 25. ROTARU L., CEBUC M., LUPUȘOR A., GROSU O., ODOBESCU S., MOLDOVANU I. *Sleep disorders in Parkinson's disease patients. A case-control study.*” In: Abstract book of the International Parkinson and Movement Disorder Society (MDS) 2023 International Congress. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/191743
 26. GROSU, O., NACU, G., ROTARU, L. *Practices of neurologists in the management of Parkinson's disease patients in the Republic of Moldova*. In: Abstract book of the International Parkinson and Movement Disorder Society (MDS) 2023 International Congress. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/191741
 27. ZOLOTCO, G., GROSU, O., MOLDOVANU, I. *Transverse myelitis: retrospective cohort study*. In: Abstract book of European Academy of Neurology Congress 2023. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/j_nr_file/EAN2023AbstractBook.pdf
 28. GAVRILIUC O., ROTARU L., GROSU O., MOLDOVANU I. *Camptocormia la pacienții cu boală Parkinson*. In: Abstrakt book: Conferința Națională de Neuroștiințe Moderne Boala Parkinson și alte tulburări de mișcare, 6-8.04.2023, Iași, Romania. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/191753
 29. ROTARU L. *Cognitive decline associated with Parkinson's disease. Epidemiology,*

- pathophysiology and management*. In: Abstrakt book: Conferința Națională de Neuroștiințe Moderne Boala Parkinson și alte tulburări de mișcare, 6-8.04.2023, Iași, Romania. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/191751
30. GROSU. O., ROTARU, L., GAVRILIUC, O., ODOBESCU, S. *Studiul CAP (Cunoștințe, Atitudini, Practici) ale medicilor neurologi din Republica Moldova referitor la managementul pacienților cu Boală Parkinson*. In: Abstrakt book: Conferința Națională de Neuroștiințe Moderne Boala Parkinson și alte tulburări de mișcare, 6-8.04.2023, Iași, Romania. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/191695
 31. GROSU, Oxana, ROTARU, Lilia, GAVRILIUC, Olga, ODOBESCU, Stela. Knowledge, attitudes, and practices of neurologists regarding the management of patients with Parkinson's disease in the Republic of Moldova. In: *Conferința Națională de Neuroștiințe Moderne „Boala Parkinson și Alte Tulburari de Mișcare”*, Ed. 4, 6-8 aprilie 2023, Iași. Iași : Editura StudIS, 2023, Ediția 4, pp. 96-97. ISSN 2821 – 5311 ISSN – L 2821 – 5311. –https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/191695
 32. LILIA ROTARU, MADALINA CEBUC, *Sleep disorders in Parkinsons disease patients. Moldovan cohort*. In: Abstrakt book: Conferința Națională de Neuroștiințe Moderne Boala Parkinson și alte tulburări de mișcare, 6-8.04.2023, Iași, Romania. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/191754
 33. BUBUIOC ANA-MARIA, LISNIC VITALIE, *Time to diagnosis of myasthenia gravis: a tertiary care center analysis*. In: Abstrakt book: XXVI WCN 2023
 34. MELNIC ADRIAN. *Exploarea intersecției reabilitării accidentului vascular cerebral și multimorbidității - o abordare narativă*. In: Volum de rezumate - Zilele Spitalului Clinic de Recuperare Iași 2023. p13
 35. BULAI MARINA, PASCAL OLEG, TABIRTA ALISA, CHIHAI VICTORIA, PLESCA SVETLANA, SANGHELI MARINA, MELNIC ADRIAN, BELOV ANA-MARIA. *Clinical-functional assessment of chronic lumbar musculoskeletal pain in the rehabilitation program for post-stroke patients*. In: Signa Vitae - Abstracts of Roma Pain Days 2023. p.8 , https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/191762
 36. MELNIC, ADRIAN; PLEȘCA, SVETLANA; PASCAL, OLEG; TĂBÎRȚĂ, ALISA. *Chronic pain in stroke rehabilitation - an overlooked issue*. In: Balneo and PRM Research Journal 2023, 14, 3 – Congress Abstracts. National Congress of Balneology, Physical Medicine and Rehabilitation. p.49, https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/191766
 37. MELNIC, ADRIAN; PASCAL, OLEG; CHIHAI, VICTORIA; CÎRÎM, MIHAIL. *Multimorbidity as a predictor of functional outcomes for stroke rehabilitation*. In: Balneo and PRM Research Journal 2023, 14, 3 – Congress Abstracts. National Congress of Balneology, Physical Medicine and Rehabilitation. p.50, https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/191767
 38. Кэрэушу Г.Ф. *Клиническое ведение случаев COVID-19*. In: IV-я Международная научно-практическая конференция «Актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». Одесса, Украина, 26-27 мая, 2023, p. 220-222

39. Кэрэушу Г.Ф. *Ведение пациентов с деменцией при болезни Альцгеймера..* In: IV-я Международная научно-практическая конференция «Актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». Одесса, Украина, 26-27 мая, 2023, р. 29-31 20.80009.8007.39
40. Кэрэушу Г.Ф. *Ведение пациентов с депрессивными расстройствами при КОВИД-19.* In: IV-я Международная научно-практическая конференция «Актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». Одесса, Украина, 26-27 мая, 2023, р. 21-22

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. VIZDOGA L., MELNIC, A. *Comorbidity Multimorbidity and polypharmacy in stroke rehab.* În: The 8th International Medical Congress for Students and Young Doctors, MedEspera, Abstract Book, 2020, p. 140. ISBN 978-9975-151-11-5.
2. NACU, G., GROSU, O. *Young adults with ischemic stroke in Republic of Moldova`s tertiary neurology center.* In: Abstract Book MedEspera 2020, The 8th International Medical Congress for Students and young doctors, 24-26 September, Chișinău, Moldova.
3. GAVRILIUC, P. *Differential diagnosis of intracerebral haemorrhages. Cases from the Institute of Neurology and Neurosurgery.* In: Abstract Book MedEspera 2020, The 8th International Medical Congress for Students and young doctors, 24-26 September, Chișinău, Moldova.
4. GAVRILIUC, O. *Postural disorders in Parkinson`s disesse and their response to interventions.* In: Abstract Book MedEspera 2020, The 8th International Medical Congress for Students and young doctors, 24-26 September, Chișinău, Moldova.
5. NACU, G., GROSU, O., MOLDOVANU, I., ODOBESCU, S., ROTARU, L., CORCEA, G., CALIGA I. *Atypical presentation of glioma tumor: autopsy results.* In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p.20. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online), https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf
https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139014
6. BAITOI, S., GROSU, O., MANOLE, E., ROTARU, L., ODAINIC, O., CORCEA, G. *Pulmonary embolism in stroke patients: autopsy results study.* In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p.20. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online), https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf
https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139015
7. GAVRILIUC, P., ANDRONACHI, V., ANDRUSCA, A., GAVRILIUC, M., GROPPA, S. *Management of non-traumatic, non-aneurismal intracerebral hemorrhage.* In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 21. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online), https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf
https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139016
8. GAVRILIUC, M. *Overview of vascular dementia.* In: Abstract book. The Moldovan

- Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 21. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online), https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139019
9. POPA, V., GROSU, O., LISNIC, V., GAVRILIUC, M., ODAINIC, O., MANVELOV, A., CEBOTARI, E. Preliminary results of the ENERGY study (Ean NEuro-covid ReGistrY) in the Republic of Moldova. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 22. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online), https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139020
 10. Sangheli, M., Gavriiuc, O., Cretu, D., Nederita, M., Gavriiuc, M. Vestibular findings in multiple sclerosis patients. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 23. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online), https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139022
 11. MANOLE, E., GROSU, O., ODAINIC, O., GAVRILIUC, M. Clinical course and outcomes in immunocompromised patients with neuroinfections. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 24. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online). https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139025
 12. BUBUIOC, A-M., CERNEI, I., GHECEVA, O., GAVRILIUC, M., LISNIC, V. Co-occurrence of voltage-gated calcium channel and acetylcholine receptor antibodies: case report. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 27. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online). https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf
 13. ROTARU, L. Results of the cohort study of cognitive impairment associated with Parkinson's disease. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 29. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online). https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139037
 14. ZOLOTCO, G., GROSU, O., ROTARU, L., CORCEA, G., ANDRONACHI, A., ZAPUHLIH, G. Subarachnoid hemorrhage associated with COVID-19 infection: case series report. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 36. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online). https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139117
 15. CALIGA, I., GROSU, O., ODOBESCU, S., ROTARU, L., CORCEA, G., MOLDOVANU, I. Physician's knowledge, attitudes and practices regarding the management of major cognitive disorders in the Republic of Moldova. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 37. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online).

- https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf
https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139120
16. COSTRU-TASNIC, E., GAVRILIUC, M. Clinical and laboratory biomarkers to predict haemorrhagic transformation of ischemic stroke: first data of a prospective study. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 38. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online).
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf
https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139122
17. ROTARU, L. Cerebrovascular disease associated with Parkinson's disease in Moldovan cohort study: preliminary results. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 45. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online). https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139150
18. ROTARU, L. Vascular risk factors in patients with Parkinson's Disease. Motor and cognitive aspects. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 45. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online). https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139152
19. ANDRUSCA, A., GAVRILIUC, O., SYNOWITZ, M., PASCHEN, S., MEHDORN, M., H., FALK, D., DEUSCHL, G., HELMERS, A-K. The role of microelectrode recording during Deep Brain Stimulation of Subthalamic Nucleus in patients with Parkinson's disease. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 46. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online).
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf
https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139156
20. CAZACU, C., CALIGA, I., MOLDOVANU, I., ODOBESCU, S., ROTARU, L., CORCEA, G., MANOLE, E, GROSU, O. Cerebral venous thrombosis after COVID-9 infection: case report. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 54. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online). https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139174
21. COJOCARU, L., OLOERI, M., MANOLE, E., ODAINIC, O. Clinical features of cerebral venous thrombosis based on a series of 50 cases. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 54. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online).
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf
https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139175
22. MELNIC, A., PASCAL, O. Comorbidities and cognitive decline: relations and interactions in stroke patients. In: Abstract book. The Moldovan Medical Journal, vol.64 Neuro Congress Issue, September 2021, p. 57. ISSN 2537-6373 (Print), ISSN 2537-6381 (Online). https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Congres-Neuro-2021-Spaltul-11.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/139181

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

1. POPIL, L., GAVRILIUC, O. *Caz clinic: pacientă cu ataxie, dismetrie, dizartrie, tremor. O problemă de diagnostic diferențial.* În: Abstract Book. Congresul consacrat aniversării a 75-a de la fondarea USMF „Nicolae Testemițanu”, 21-23 octombrie, 2020, Chișinău, Republica Moldova.
2. ANDRUȘCA, A., GAVRILIUC, O. et.al. *Riscurile și beneficiile înregistrării cu microelectrod în chirurgia bolii Parkinson.* În: Abstract Book. Congresul consacrat aniversării a 75-a de la fondarea USMF „Nicolae Testemițanu”, 21-23 octombrie, 2020, Chișinău, Republica Moldova.
3. DUCA, V., GAVRILIUC, M. *Aspecte cognitiv – comportamentale la femeile cu epilepsie.* În: Abstract Book. Congresul consacrat aniversării a 75-a de la fondarea USMF „Nicolae Testemițanu”, 21-23 octombrie, 2020, Chișinău, Republica Moldova.
4. FALA, P., ANDRONACHI, V., GAVRILIUC, P., ANDRUȘCA, A., GAVRILIUC, O. *Hidrocefalia normotensivă idiopatică: revista literaturii.* În: Abstract Book. Congresul consacrat aniversării a 75-a de la fondarea USMF „Nicolae Testemițanu”, 21-23 octombrie, 2020, Chișinău, Republica Moldova.
5. GAVRILIUC, O., ANDRUȘCA, A., GAVRILIUC, M., MOLDOVANU, I. *Strategiile de întoarcere spin în boala Parkinson avansată: un nou semn clinic?* În: Abstract Book. Congresul consacrat aniversării a 75-a de la fondarea USMF „Nicolae Testemițanu”, 21-23 octombrie, 2020, Chișinău, Republica Moldova.
6. GAVRILIUC, P., GAVRILIUC, M. LEKER, R. *Patternul modificărilor substanței albe la pacienții cu angiopatie amiloidă și implicarea cerebelului.* În: Abstract Book. Congresul consacrat aniversării a 75-a de la fondarea USMF „Nicolae Testemițanu”, 21-23 octombrie, 2020, Chișinău, Republica Moldova.
7. ROTARU, L. *Environmental toxic factors and clinical pattern of parkinson's. disease. preliminary results of a cohort study.* În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 199. https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf
https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142047
8. GAVRILIUC, O., PASCHEN, S., ANDRUSCA, A., SCHLENS, C. *Prediction of the effect of deep brain stimulation on gait freezing of parkinson's disease.* În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 201. https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf
https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142056
9. POPA, V., GROSU, O., MANVELOV, A., CEBOTARI, E. *Neurological complications in patients with COVID-19 infections: results of energy study in the republic of moldova.* În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”,

- Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 207. https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142063
10. OLTEANU-PASCAL, D., LUPUȘOR, N., ROTARU, L., LUPUȘOR, A. *The influence of screens on children's cognitive capacity and quality of life*. În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 218. https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142083
 11. OLOERI, M., GAVRILIUC, M. *Pathogenetic aspects of vascular dementia*. În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 221. https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142085
 12. CALIGA, I., GROSU, O., ROTARU, L., CORCEA, G. *Physicians' attitudes regarding management of dementia patients in republic of moldova: results of kap study*. În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 225. https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142089
 13. LUPUȘOR, A., ROTARU, L., ODOBESCU, S., VOVC, V., MOLDOVANU, I. *Sleep and circadian rhythm disorders in neurological patients, what is important to know?* În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 226. https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142090
 14. BAITOI, S., GROSU, O., RUSU, I. *Pulmonary thromboembolia - quality indicator of stroke care*. În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 230 https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142094
 15. GROSU, O., OLOERI, M. *The multifaceted glioblastom: results of the morphopathological study*. În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 231, https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142096
 16. MELNIC, A. *Assessment and interventions in rehabilitations of patients with cognitive deficits and multimorbidity*. În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 233, https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142098
 17. RUSU, I., BĂITOI, S., GROSU, O. *Large vessel atherosclerosis in ischemic stroke in*

- young patients*. În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 235, https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142101
18. NACU, G. *Recurrent stroke in young patients*. În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 236, https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142102
 19. STĂNESCU-LÎȘÎI, T., GROSU, O. *Vertebral artery hypoplasia in young adults with stroke*. În: Abstract book „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, Conferința științifică anuală, 20-22 octombrie, 2021, Chișinău, p 240, https://conferinta.usmf.md/wp-content/uploads/ABSTRACT-BOOK-Culegere-de-rezumate_21_10.pdf https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/142107
 20. MOROȘANU, N., STUPAC, T., CALIGA, I., GROSU, O. „Evaluarea cunoștințelor medicilor neurologi referitor la managementul pacienților cu tulburări cognitive majore în Republica Moldova”. Abstracte MJHS 29(3)/2022/ANEXA 1 https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/167585
 21. STUPAC, T., CALIGA, I., MOROȘANU, N., GROSU, O. „Atitudini ale medicilor neurologi referitor la managementul tulburărilor cognitive în Republica Moldova”. Abstracte MJHS 29(3)/2022/ANEXA 1 https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/167586
 22. CALIGA, I., GROSU, O., STUPAC, T., MOROȘANU, N., ROTARU, L. „Practici ale medicilor neurologi referitor la managementul tulburărilor cognitive majore în Republica Moldova”. Abstracte MJHS 29(3)/2022/ANEXA 1 https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/167587
 23. CĂRĂUȘU, G., GRIGORAȘ, I. Management of patients with dementia in Alzheimer's disease. Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022.
 24. CĂRĂUȘU, G., GRIGORAȘ, I. Management of patients with dementia in Alzheimer's disease. Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022.
 25. CĂRĂUȘU, G., MAMEDOVA, A. Risk factors in multiple suicide attempts. Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022.
 26. CĂRĂUȘU, G., EREMIA, V. The role of nutrigenomics in psychiatric disorders. Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022.
 27. CĂRĂUȘU, G., DANDARA, A. Risk factors in depression. Conferința Internațională a

Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022.

28. CĂRĂUȘU, G., CIOBANU, V. Aspecte contemporane ale disforiei de gen. Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022.
29. CEBOTARI, E., GONCEAROVA, N., GROSU O., ROTARU L., ODOBESCU S., MOLDOVANU I. *Simptome neurologice post Covid la pacienții ce au prezentat cefalee în perioada acută a SARSS Cov 2*. În: Culegere de rezumate. Conferința științifică anuală „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, ediția 2023. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/191779
30. LENTIȚCHIL, A., COMANDARI V., MELNIC, A., SANGHELI, M. *Impactul tulburărilor cognitive asociate accidentului vascular cerebral ischemic asupra calității vieții*. În: Lucrările Conferinței științifice anuale cu genericul "Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță", USMF "Nicolae Testemițanu " https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/191783
31. MELNIC, A., GUȘTIUC, I. *Factori de prognostic în reabilitarea post-accident vascular cerebral: o sinteză a literaturii*. În: Lucrările Conferinței științifice anuale cu genericul "Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță", USMF "Nicolae Testemițanu " https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/191787

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

1. GAVRILIUC OLGA, MOLDOVANU ION, ROTARU LILIA, ODOBESCU STELA, SANGHELI MARINA. *Aprecierea efectului Levodopei și stimulării cerebrale profunde asupra fenomenului înghețării mersului la pacienții cu boală Parkinson*. OȘ, nr înscriere 7501, data înscrierii 23.03.2023, nr cererii 2288.
2. GAVRILIUC OLGA, MOLDOVANU ION, ROTARU LILIA, ODOBESCU STELA, SANGHELI MARINA. *Evaluarea severității camptocormiei și sindromului Pisa, și levodopei stimulării cerebrale profunde a nucleului subtalamic asupra alinierii posturale la pacienții cu boală Parkinson*. OȘ, nr înscriere 7503, data înscrierii 23.03.2023, nr cererii 2290.

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

1. PLEȘCA, S., Sub redacția: PASCAL, O. *Reabilitarea medicală în afecțiunile sistemului nervos. Recomandări metodice pentru lucrări practice și seminare pentru studenții anului V*. Chișinău: CEP Medicina, 2023, 71 p. ISBN 978-9975-82-326-5.615.825:616.83-08(07) P71
2. PLEȘCA, S., CHIHAI, V., TĂBÎRȚA, A., VIZDOAGĂ, A., SANGHELI, M., BULAI, M., MELNIC, A., ROTĂREANU, A., CÎRÎM, M. Sub redacția: PASCAL, O. *Teste clinice de evaluare funcțională a coloanei vertebrale. Recomandări metodice pentru lucrări practice și seminare pentru medici rezidenți*. Chișinău: CEP Medicina, 2023, 74 p. ISBN 978-9975-82-327-2.616.711-07(07)T46

10. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice
Manifestări științifice internaționale (în străinătate)

1. КЭРЭУШУ, Г., d.h.ș.m. **I Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні Питання Психології У Сучасному Інноваційному Просторі», Odessa, 15-16 mai 2020.** *Співзалежні форми поведінки в сім'ях хворих алкогольною залежністю*. Raport,
2. GAVRILIUC, O. **The 6th Congress of the European Academy of Neurology, Paris, France, 23-26 May, 2020.** *Prediction of the effect of deep brain stimulation on gait freezing of Parkinson's disease*. Comunicare,
3. GROSU, O. **The 6th Congress of the European Academy of Neurology, Paris, France, 23-26 May, 2020.** *Ischemic stroke in young adults: retrospective cohort study in Republic of Moldova's tertiary neurology center*. Comunicare.
4. GROSU, O. **European Stroke Organization and World stroke organization (ESO - WSO) Join Conference, 7-9 November, 2020.** *Gender differences in risk factors profile in young adults with ischemic stroke: Retrospective cohort study in Republic of Moldova's tertiary center*. E Poster.
5. GAVRILIUC, M. **Primul Congres de Boală Parkinson și Tulburări de mișcare, România, 25-28 noiembrie, 2020.** *Ticurile și sindromul Tourette (manifestări clinice, diagnostic, tratament)*. Raport în plen.
6. GAVRILIUC, O. **Primul Congres de Boală Parkinson și Tulburări de mișcare, România, 25-28 noiembrie, 2020.** *Fenomenul de „freezing” al mersului în boala Parkinson: evaluarea clinică și potențialele strategii terapeutice*. Raport în plen.
7. NACU, G., GROSU, O. **MDS-ES Virtual School for Young Neurologists, 20-21 November.** Video case presentation
8. ROTARU LILIA, d.ș.m., conf.cercet. **The virtual HIS and EHF joint congress, 8-12 september 2021.** *Is there any impact of cardiovascular risk factors and migraine comorbidity on Parkinson's disease severity? Preliminary data of the Moldovan Parkinson's disease cohort*, Prezentare video-audio e-poster.
9. CĂRĂUȘU GHENADIE. d.h.ș.m., prof.univ. **II международная научно-**

практическая конференция «актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». 14-15 мая 2021, Одесса, Украина. Психические нарушения при КОВИД 19. Comunicare orală

10. CĂRĂUȘU GHENADIE. d.h.ș.m., prof.univ. **II международная научно-практическая конференция «актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». 14-15 мая 2021, Одесса, Украина. Некоторые созаисимые формы поведения в семьях больных хроническим алкоголизмом. Comunicare orală**
11. CĂRĂUȘU GHENADIE. d.h.ș.m., prof.univ. **II международная научно-практическая конференция «актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». 14-15 мая 2021, Одесса, Украина. Факторы риска суицидального поведения. Comunicare orală**
12. GAVRILIUC, M. Lector invitat la **17th International Summer School of Neurology. Virtual Educational Program 8-10 July 2022. Neuroboreliosis. Raport.** https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/167637
13. КЭРЭУШУ, Г.Ф. **III-я Международная научно-практическая конференция «Актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». 13-14 мая 2022, Одесса, Украина. Особенности течения психических расстройств при covid-19. Raport.**
14. КЭРЭУШУ, Г.Ф., ЧОБАНУ, А.А. **III-я Международная научно-практическая конференция «Актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». 13-14 мая 2022, Одесса, Украина. Депрессивные расстройства при КОВИД-19. Raport.**
15. КЭРЭУШУ, Г.Ф., МАМЕДОВА А.В. **«Актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». 13-14 мая 2022, Одесса, Украина. Суицидальное поведение при COVID-19. Raport.**

➤ Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)

1. GAVRILIUC, O. **The 8th Congress of students and young doctors Medespera, Chisinau, 25 September, 2020. Postural disorders in Parkinson's disease and their response to interventions. Comunicare.**
2. GAVRILIUC, O. **The 8th Congress of students and young doctors Medespera, Chisinau, 25 September, 2020. 3D Volume rendering for preoperative planning of neurosurgical interventions. Comunicare.**
3. CĂRĂUȘU, G. **The 8th Congress of students and young doctors Medespera, Chisinau, 25 September, 2020. Psychiatric comorbidities in chronic insomnia. Raport**
4. NACU, G. **MedEspera 2020, The 8th International Medical Congress for Students and young doctors, 24-26 September, Chișinau, Moldova. Young adults with ischemic stroke in Republic of Moldova's tertiary neurology center. MedEspera 2020. Comunicare.**
5. GUȚU C., GROSU O., ROTARU L. La: **European Academy of Neurology Congress 2023. "The knowledge of the neurologist's in the management of the patients with Parkinson's disease in the Republic of Moldova". Prezentare-poster**

6. RUSU I., GROSU O., ROTARU L. La: **European Academy of Neurology Congress 2023**. "*The barriers in the management of patients with Parkinson's disease in the Republic of Moldova: physician's perspective*". Prezentare-poster.
7. BAITOI S., GROSU O., ODOBESCU S. La: **European Academy of Neurology Congress 2023**. "*Quality indicators in the stroke care in the young population*". Prezentare-poster.
8. GROSU O., NACU, G., ROTARU L., MOLDOVANU, I. La: **European Academy of Neurology Congress 2023**. "*Ischemic stroke in the posterior circulation: retrospective cohort study*". Prezentare-poster.
9. ROTARU L., CEBUC M., LUPUSOR A., GROSU O., VOVC V., LOZOVANU S., CARAUSU G, GROPPA S. La: **6th International Conference on Nanotechnologies and Biomedical Engineering, September 20–23, 2023, Chisinau, Moldova**. "*The Peculiarities of Circadian Rhythms and Their Implications on Parkinson's Disease*". Raport în plen. Lector invitat (Rotaru L.)
10. ROTARU L., CEBUC M., LUPUȘOR A., OROSU O., ODOBESCU S., MOLDOVANU I. La: **International Parkinson and Movement Disorder Society (MDS) 2023 International Congress**. "*Sleep disorders in Parkinson's disease patients. A case-control study*." Prezentare-poster.
11. GROSU, O., NACU, G., ROTARU, L. La: **International Parkinson and Movement Disorder Society (MDS) 2023 International Congress**. "*Practices of neurologists in the management of Parkinson's disease patients in the Republic of Moldova*". Prezentare-poster
12. GAVRILIUC O., ROTARU L., GROSU O., MOLDOVANU I. La: **Conferința Națională de Neuroștiințe Moderne Boala Parkinson și alte tulburări de mișcare, 6-8.04.2023, Iași, Romania**. "*Camptocormia la pacienții cu boală Parkinson*". Raport în plen. Lector invitat (Gavriliuc O.)
13. ROTARU L. La: **Conferința Națională de Neuroștiințe Moderne Boala Parkinson și alte tulburări de mișcare, 6-8.04.2023, Iași, Romania**. "*Cognitive decline associated with Parkinson's disease. Epidemiology, pathophysiology and management*". Raport în plen. Lector invitat (Rotaru L.)
14. GROSU O. La: **Conferința Națională de Neuroștiințe Moderne Boala Parkinson și alte tulburări de mișcare, 6-8.04.2023, Iași, Romania**. "*Studiul CAP (Cunoștințe, Atitudini, Practici) ale medicilor neurologi din Republica Moldova referitor la managementul pacienților cu Boală Parkinson*". Raport în plen. Lector invitat (Grosu O.)
15. LILIA ROTARU, MADALINA CEBUC. La: **Conferința Națională de Neuroștiințe Moderne Boala Parkinson și alte tulburări de mișcare, 6-8.04.2023, Iași, Romania**. "*Sleep disorders in Parkinsons disease patients. Moldovan cohort*". Raport în plen. Lector invitat (Rotaru L.)
16. GAVRILIUC M. La: **Conferința Națională de Neuroștiințe Moderne Boala Parkinson și alte tulburări de mișcare, 6-8.04.2023, Iași, Romania**. "*Tulburările extrapiramidale hiperkinetice. Diagnostic și tratament*". Raport în plen. Lector invitat (Gavriliuc M)
17. BUBUIOC ANA-MARIA, LISNIC VITALIE. La: **XXVI WCN 2023**. "*Time to diagnosis*

- of myasthenia gravis: a tertiary care center analysis.*" Prezentare-poster.
18. MELNIC A. La: **Smart Diaspora 2023 - Diaspora în învățământul superior, știință, inovare și antreprenariat. Timișoara 10-13 aprilie, 2023.** (https://www.umft.ro/wp-content/uploads/2023/04/Program-stiintific-Codruta-Lazureanu_Smart-Diaspora-2023.pdf). "*Profilul și impactul multimorbidității în reabilitarea post AVC*". Comunicare orală.
 19. MELNIC A. La: **IBRC 2023 - The 18th International Biophilia Rehabilitation Conference - Good Longevity Life for People All Over the World By the Biophilia - Restructuring of Rehabilitation Medicine For longevity Society. Keio University, Tokyo, Japan 8-9 iulie 2023.**(<https://www.biophilia.pw/thisyear/08.shtml>). "*Multimorbidity and pain challenges in stroke rehabilitation*". Comunicare orală.
 20. MELNIC ADRIAN, PASCAL OLEG, CHIHAI VICTORIA, CÎRÎM, MIHAIL. La: **National Congress of Balneology, Physical Medicine and Rehabilitation.** <https://bioclima.ro/SP2023.pdf>. "*Multimorbidity as a predictor of functional outcomes for stroke rehabilitation*". Comunicare orală
 21. LUPUȘOR A., MOLDOVANU I., OROS M., VOVC V. La: **Ediție aniversară a conferinței naționale de somnologie pediatrică cu participare internațională. 27-29 aprilie 2023, Bucuresti,Romania.** "*Tulburările de respirație în timpul somnului - tranziția de la vârsta pediatrică la adulți. Cazuri clinice*". Raport la invitație.
 22. КЭРЭУШУ Г.Ф. La: **IV-я Международная научно-практическая конференция «Актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве».** Одесса, Украина, 26-27 мая, 2023. "*Клиническое ведение случаев COVID-19*". Raport la invitație.
 23. КЭРЭУШУ Г.Ф. La: **IV-я Международная научно-практическая конференция «Актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве».** Одесса, Украина, 26-27 мая, 2023. "*Ведение пациентов с деменцией при болезни Альцгеймера*". Raport la invitație.
 24. КЭРЭУШУ Г.Ф. La: **IV-я Международная научно-практическая конференция «Актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве».** Одесса, Украина, 26-27 мая, 2023. "*Ведение пациентов с депрессивными расстройствами при КОВИД-19*". Raport la invitație.

➤ Manifestări științifice naționale

1. ROTARU, L. **Congresului USMF consacrat aniversării de 75 ani de la fondare, 21-23 octombrie 2020.** *Simptomele non-motorii ale bolii Parkinson.* Raport,
2. GAVRILIUC, O. **Congresului USMF consacrat aniversării de 75 ani de la fondare, 21-23 octombrie 2020.** *Stimularea Cerebrală profundă în tulburări de mișcare.* Raport
3. GAVRILIUC, O. **Congresului USMF consacrat aniversării de 75 ani de la fondare, 21-23 octombrie 2020.** *Strategia de întoarcere spin în boala Parkinson avansată: un nou semn clinic?* Comunicar,
4. ANDRUȘCA, A., GAVRILIUC, O. **Congresului USMF consacrat aniversării de 75 ani de la fondare, 21-23 octombrie 2020.** *Riscurile și beneficiile înregistrării cu microelectrod în chirurgia bolii Parkinson,* Comunicare
5. GAVRILIUC, P. **Congresului USMF consacrat aniversării de 75 ani de la fondare, 21-23 octombrie 2020.** *Patternul modificărilor substanței albe la pacienții cu angiopatie amiloidă și implicarea cerebelului.* Poster.
6. ROTARU, L. **Conferința științifică „Arii comune și diverse în domeniul neuropsihiatriei”, eveniment online organizat de Societatea Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova în parteneriat cu Societatea Neurologilor din Republica Moldova, Chișinău, 11.11.2020.** *Tulburările cognitive în boala Parkinson.* Raport în plen,
7. ROTARU LILIA, d.ș.m., conf.cercet. **Societatea Neurologilor, 04.03.2021. Lecție-webinar "Demențele Neurodegenerative" organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39.** *Demențe neurodegenerative – criterii de diagnostic, management diferențiat.* Raport.
8. MELNIC ADRIAN. Conferința națională **„Interacțiuni multidisciplinare în reabilitarea medicală. Reabilitarea medicală și infecția COVID-19” 25.03.2021** (online). *Reabilitarea medicală în multimorbiditate. Pacientul cu maladii cronice multiple în contextul COVID-19.* Raport
9. ROTARU LILIA, d.ș.m., conf.cercet. **Lecție-webinar organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39, în comun cu Societatea Neurologilor. 21.05.2021, "Școala medicului de familie în domeniul tulburărilor cognitive".** *Trainingul depistării tulburărilor cognitive, management în cadrul medicinei primare.* Raport
10. ROTARU LILIA. d.ș.m., conf.cercet. **Congresul 7 al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova, 18.09.2021,** secțiunea postere moderate. *Vascular risk factors in patients with Parkinson's disease. Clinical and neuroimaging associations.* Comunicare.
11. ROTARU LILIA, d.ș.m., conf.cercet. **Curs educațional "Demența – de la diagnostic – la tratament" organizat on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39 la Conferința anuală științifică USMF, 22.10.2021,** *Diagnosticul și tratamentul demenței.* Raport.
12. ROTARU LILIA, d.ș.m., conf.cercet. **Curs educațional "Demența – de la diagnostic – la tratament" organizat on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39 la Conferința anuală științifică USMF, 22.10.2021,** *Demența – cazuri clinice.* Raport.
13. GAVRILIUC MIHAIL, d.h.ș.m., prof.univ. **Curs educațional "Demența – de la diagnostic – la tratament" organizat on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39 la Conferința anuală științifică USMF, 22.10.2021,** *Demența vasculară, management*

- personalizat. Raport.*
14. CĂRĂUȘU GHENADIE, d.h.ș.m., prof.univ. **Curs educațional "Demența – de la diagnostic – la tratament" organizat on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39 la Conferința anuală științifică USMF, 22.10.2021, Demența Alzheimer. Diagnostic, tratament, asistență socială.** Raport.
 15. ROTARU LILIA, d.ș.m., conf.cercet. **Conferința anuală științifică USMF, 21.10.2021. Factorii toxici de mediu și modelul clinic al bolii Parkinson.** Comunicare
 16. GAVRILIUC OLGA, doctorand, cercetător științific. **Conferința anuală științifică USMF, 21.10.2021, Predicția efectului stimulării cerebrale profunde asupra înghețării mersului la pacienții cu bolală Parkinson.** Comunicare.
 17. GAVRILIUC MIHAIL, d.h.ș.m., prof.univ. **Conferință științifico-practică INN "Bolile neurodegenerative și managementul neurochirurgical", 19.11.2021, organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39. Organizarea anatomică și funcțională a sistemului extrapiramidal.** Raport.
 18. GAVRILIUC OLGA, cercetător științific. **Conferință științifico-practică INN "Bolile neurodegenerative și managementul neurochirurgical", 19.11.2021, organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39. Tulburările de mers și postură în boala Parkinson avansată. Beneficiul stimulării cerebrale profunde a creierului.** Raport.
 19. ROTARU LILIA, d.ș.m., conf.cercet. **Conferință științifico-practică INN "Bolile neurodegenerative și managementul neurochirurgical", 19.11.2021, organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39. Managementul farmacologic al bolii Parkinson avansate.** Raport.
 20. GAVRILIUC MIHAIL, d.h.ș.m., prof.univ. **Conferință științifico-practică INN "Școala pacientului cu tulburări cognitive", 4.12.2021, organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39. Abordarea multidisciplinară a tulburărilor cognitive.** Raport.
 21. GROSU OXANA, d.ș.m. **Conferință științifico-practică INN "Școala pacientului cu tulburări cognitive", 4.12.2021, organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39. Managementul tulburărilor cognitive – cunoștințe, atitudini, practici.** Raport.
 22. ROTARU LILIA, d.ș.m., conf.cercet. **Conferință științifico-practică INN "Școala pacientului cu tulburări cognitive", 4.12.2021, organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39. Managementul non-medicamentos al pacientului cu tulburări cognitive.** Raport.
 23. ROTARU, L. d.ș.m. **Workshop național. Școala pacientului cu tulburări cognitive. Modulul 2 "Ai grijă de mine" 29.03.2022. Reducerea stresului cotidian.** Raport https://conferinte.stiu.md/event_page/393
 24. ROTARU, L. d.ș.m. **Workshop național. Școala pacientului cu tulburări cognitive. Modulul 2 "Ai grijă de mine" 29.03.2022. Organizarea activităților plăcute. Suport pentru îngrijitori.** Raport https://conferinte.stiu.md/event_page/393
 25. ROTARU, L. d.ș.m. **Conferință națională. Conferința interdisciplinară. Tulburările cognitive în bolile neurologice și psihiatrice. 30.06.2022. Tulburările cognitive asociate**

- bolii Parkinson. Cum abordăm un pacient cu boală Parkinson și tulburări cognitive asociate. Raport https://conferinte.stiu.md/event_page/394*
26. ROTARU, L. d.ș.m. **Workshop național. Școala pacientului cu tulburări cognitive. Modulul 3 "Îngrijirea cotidiană. Alimentarea, prevenirea complicațiilor" 9.12.2022.** *Alimentarea. Mese savuroase. Suport pentru îngrijitori. Raport*
27. ROTARU, L. d.ș.m. **Workshop național. Școala pacientului cu tulburări cognitive. Modulul 3 "Îngrijirea cotidiană. Alimentarea, prevenirea complicațiilor" 9.12.2022.** *Alimentarea, prevenirea complicațiilor. Suport pentru îngrijitori. Raport. https://conferinte.stiu.md/event_page/396*
28. GAVRILIUC, M. d.h.ș.m. **Workshop național. Școala pacientului cu tulburări cognitive. Modulul 2 "Ai grijă de mine" 29.03.2022.** *Pacientul cu demență. Prejudecăți. Raport*
29. GAVRILIUC, M. d.h.ș.m. **Workshop național. Școala pacientului cu tulburări cognitive. Modulul 3 "Îngrijirea cotidiană. Alimentarea, prevenirea complicațiilor" 9.12.2022.** *Disfagia. Noțiuni. Raport https://conferinte.stiu.md/event_page/396*
30. CĂRĂUȘU, G. **Workshop național. Școala pacientului cu tulburări cognitive. Modulul 2 "Ai grijă de mine" 29.03.2022.** *Pacientul cu demență în raport cu mediul social. Raport https://conferinte.stiu.md/event_page/393*
31. CĂRĂUȘU, G. **Conferință națională. Conferința interdisciplinară. Tulburările cognitive în bolile neurologice și psihiatrice. 30.06.2022.** *Tulburările cognitive asociate depresiei. Raport*
32. CĂRĂUȘU, G. **Conferință națională. Conferința interdisciplinară. Tulburările cognitive în bolile neurologice și psihiatrice. 30.06.2022.** *Tulburările cognitive asociate consumului de alcool. Raport https://conferinte.stiu.md/event_page/394*
33. CĂRĂUȘU, G. **Workshop național. Școala pacientului cu tulburări cognitive. Modulul 3 "Îngrijirea cotidiană. Alimentarea, prevenirea complicațiilor" 9.12.2022.** *Pacientul cu demență și mediul familial. Raport*
34. LUPUȘOR, A., ROTARU, L., GROSU, O. d.ș.m. **Conferință națională. Conferința interdisciplinară. Tulburările cognitive în bolile neurologice și psihiatrice. 30.06.2022.** *Rolul tulburărilor de ritm circadian în dezvoltarea maladiilor neurodegenerative. Raport https://conferinte.stiu.md/event_page/394*
35. GROSU, O. d.ș.m. **Conferință națională. Conferința interdisciplinară. Tulburările cognitive în bolile neurologice și cardiologice. 30.06.2022.** *Tulburări cognitive și hipertensiunea arterială. Raport https://conferinte.stiu.md/event_page/394*
36. MELNIC, A. **Conferință națională. Conferința interdisciplinară. Tulburările cognitive în bolile neurologice și cardiologice. 3.11.2022.** *Tulburări cognitive post-AVC. Raport*
37. TAȘNIC, M., ROTARU, L., GROSU, O. **Conferință națională. Conferința interdisciplinară. Tulburările cognitive în bolile neurologice și cardiologice. 3.11.2022.** *Tulburări cognitive asociate patologiilor cardiace. Raport*
38. MELNIC, A. **Conferința Științifică. Durerea cronică neuropată. (Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Institutul de neurologie și Neurochirurgie Diomid Gherman).**

- 2.06.2022 , online. Durerea cronică post – AVC. Comunicare orală**
39. MOROȘANU, N., STUPAC, T., CALIGA, I., GROSU, O. **Conferința științifică anuală „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență, performanță”, 19-21 Octombrie 2022, Chișinău, Republica Moldova. Evaluarea cunoștințelor medicilor neurologi referitor la managementul pacienților cu tulburări cognitive majore în Republica Moldova. Comunicare orală.**
40. STUPAC, T., CALIGA, I., MOROȘANU, N., GROSU, O. **Conferința științifică anuală „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență, performanță” , 19-21 Octombrie 2022, Chișinău, Republica Moldova. Atitudini ale medicilor neurologi referitor la managementul tulburărilor cognitive în Republica Moldova. Comunicare orală**
41. CĂRĂUȘU, G., EREMIA, V. **Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022. Psychiatric disorders in patients with Creutzfeldt Jacobs's disease. Comunicare orală**
42. CĂRĂUȘU, G., GRIGORAȘ, I. **Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022. Management of patients with dementia in Alzheimer's disease. Comunicare orală**
43. CĂRĂUȘU, G., MAMEDOVA, A. **Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022. Risk factors in multiple suicide attempts. Comunicare orală**
44. CĂRĂUȘU, G., EREMIA, V. **Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022. The role of nutrigenomics in psychiatric disorders. Comunicare orală**
45. CĂRĂUȘU, G., DANDARA, A. **Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022. Risk factors in depression. Comunicare orală**
46. CĂRĂUȘU, G., CIOBANU, V. **Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022. Aspecte contemporane ale disforiei de gen. Comunicare orală**
47. ROTARU, L. d.ș.m . **Conferință națională. Lansare de carte: Monografia „Tulburări cognitive majore (demență) la pacienții cu patologie neurodegenerativă și vasculară. Fiziopatologie, diagnostic, tratament”. Chișinău, 14.12.2023. "Diagnosticul și managementul tulburărilor cognitive neurodegenerative ". Raport.**
48. GROSU, O. d.ș.m . **Conferință națională. Lansare de carte: Monografia „Tulburări**

- cognitive majore (demență) la pacienții cu patologie neurogenerativă și vasculară. Fiziopatologie, diagnostic, tratament". Chișinău, 14.12.2023** " *Particularități ale managementului tulburărilor cognitive de origine vasculară* ". . Raport.
49. GAVRILIUC, M. d.h.ș.m . **Conferință națională. Lansare de carte: Monografia „Tulburări cognitive majore (demență) la pacienții cu patologie neurogenerativă și vasculară. Fiziopatologie, diagnostic, tratament". Chișinău, 14.12.2023.** " *Privire de ansamblu asupra Monografiei Tulburări cognitive majore (demență) la pacienții cu patologie neurogenerativă și vasculară. Fiziopatologie, diagnostic, tratament.* ". Raport.
50. ROTARU, L. d.ș.m . **Conferință națională. Lansare de carte: Monografia „Durerea cronică: clasificarea, patofiziologie și management personalizat”; în comun cu Societatea Neurologilor din Republica Moldova; Chișinău, 26.10.2023.** " *Durerea musculo-scheletală din boala Parkinson* ". Raport.
51. ROTARU, L. d.ș.m . **Conferință națională cu participare internațională. Săptămâna medicală Balcanică, ediția a xxxvii-a, 7.06.2023.** " *Parkinsonismul și modificările cerebrovasculare* ". Raport.
52. ROTARU, L. d.ș.m . **Conferință națională. Școala de Neuroștiințe 2023, Orhei, Moldova, 30 septembrie 2023..** " *Examinarea pacientului cu tulburări de mișcare* ". Raport
53. GAVRILIUC, O. d.ș.m . **Conferință națională. Școala de Neuroștiințe 2023, Orhei, Moldova, 30 septembrie 2023.** " *Parkinsonism* ". Raport.
54. GAVRILIUC, O. d.ș.m . **Conferință națională. Școala de Neuroștiințe 2023, Orhei, Moldova, 30 septembrie 2023.** " *Fenomenologia tremorului* ". Raport.
55. GAVRILIUC, O. d.ș.m . **Conferință națională. Școala de Neuroștiințe 2023, Orhei, Moldova, 30 septembrie 2023.** " *Soluții de diagnostic în boli neurologice* ". Raport.
56. GAVRILIUC, O. d.ș.m . **Conferință națională. Școala de Neuroștiințe 2023, Orhei, Moldova, 30 septembrie 2023.** " *Teza mea în 5 minute* ". Raport.
57. MELNIC A. **Conferință națională. Societatea Specialiștilor în Reabilitare Medicală și Medicină Fizică” din Republica Moldova, ”Abordări moderne în reabilitarea medicală a persoanelor cu tulburări vestibulare”, 29.04.2023.** " *Principii de evaluare funcțională și diagnostic al tulburărilor vestibulare în reabilitarea medicală* ". Comunicare orală.
58. MELNIC A. **Conferință națională. A 37-A Ediție A Săptămânii Medicale Balcanice Secțiunea Reabilitare Medicală și Medicină 8.06.20203,** " *Principii de evaluare funcțională și diagnostic al tulburărilor vestibulare în reabilitarea medicală* ". Comunicare orală.
59. MELNIC A. **Conferință națională. A 37-A Ediție A Săptămânii Medicale Balcanice Secțiunea Reabilitare Medicală și Medicină 8.06.20203,** " *Impactul durerii cronice asupra reabilitării funcționale post AVC* ". Comunicare orală.
60. MELNIC A. **Conferință națională. Conferința științifică anuală cu genericul „Cercetarea în biomedicină și sănătate: Calitate, Excelență și Performanță” consacrată aniversării a 78-a de la fondarea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu 18 octombrie 2023.** " *Metode și mijloce de evaluare*

clinico-funcțională în domeniul de reabilitare medicală și medicină fizică". Workshop medical.

61. LUPUȘOR A. **Conferință națională. Conferința științifico-practica cu genericul "Medicina somnului la adult", Chișinău 24.02.2023.** "Managementul pacientului cu tulburări de somn: prevenție, screening, diagnostic, tratament". Raport.
62. LUPUȘOR A. **Conferință națională. Conferința "Ziua mondială a somnului 2023" 10 ani de activitate a Centrului de somnologie INN "Diomid Gherman, Chișinău 17.03.2023.** "Comorbiditățile și complicațiile neurologice la pacienții cu tulburări de ventilație în somn". Raport.
63. LUPUȘOR A. Conferință națională. **Conferința "Ziua mondială a somnului 2023" 10 ani de activitate a Centrului de somnologie INN "Diomid Gherman, Chișinău 17.03.2023.** "Hipersomnolența patologică – risc de adormire la volan". Raport.
64. LUPUȘOR A. **Conferință națională. Conferința "Ziua mondială a somnului 2023" 10 ani de activitate a Centrului de somnologie INN "Diomid Gherman, Chișinău 17.03.2023.** "Managementul pacienților cu insomnie. Fiziopatogenie, clasificare, diagnostic, tratament, prevenție". Raport.
65. LUPUȘOR A. **Școala de Neuroștiințe 2023, Orhei, Moldova, 30 septembrie 2023.** "Tulburări de ventilație la pacienții cu AVC - diagnostic, tratament, prevenții". Raport.
66. LUPUȘOR A. **Școala de Neuroștiințe 2023, Orhei, Moldova, 30 septembrie 2023.** "Fiziologia clinica a sistemului extrapiramidal". Raport.
67. LUPUȘOR A. **Școala de Neuroștiințe 2023, Orhei, Moldova, 30 septembrie 2023.** "Teza mea în 5 min". Raport.

➤ Manifestări științifice cu participare internațională

1. GAVRILIUC MIHAIL, d.h.ș.m., prof.univ. **European Academy of Neurology day in Republic of moldova joined with Congres of Neurologist of Republic of Moldova, Chișinău, 16-18.09.2021.** *Novel aspects of vascular dementia.* Raport în plen.
2. ROTARU LILIA, d.ș.m., conf.cercet. **European Academy of Neurology day in Republic of moldova joined with Congres of Neurologist of Republic of Moldova, Chișinău, 16-18.09.2021.** *Parkinson's Disease Dementia. Preliminary results of a cohort study in Moldova.* Raport în plen.
3. GAVRILIUC OLGA. **European Academy of Neurology day in Republic of moldova joined with Congres of Neurologist of Republic of Moldova, Chișinău, 16-18.09.2021.** *Cognitive impairment induced by low doses of trihexyphenidyl in patients with Parkinson's disease.* Raport în plen.

11. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premiu, medalii, titluri, alte aprecieri).

Grosu, O. Young investigator award, at the 13 th World Stroke Congres, 28-29 October, 2021, Virtual.

Grosu O. Elected member of the committee at the European Stroke Organization

Rotaru L. Movement Disorders pannel Member of European Academy of Neurology
Gavriliuc O. Diplomă de onoare. Laureat al concursului “Impactul activității de cercetare”.
Universitatea de Stat de medicină și farmacie “Nicolae Testemițanu” 21 octombrie 2022.
Rotaru L. Diploma Ministerului Educației și Cercetării. 10.11.2022

12. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media:

➤ Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

1. **Melnic Adrian.** 23:47 10/02/2021 *Укращение коронавируса*, Источник: <https://aif.md/ukroshhenie-koronavirusa/> © aif.md
2. **Melnic Adrian.** Interviu acordat pentru portalul moldova.org în cadrul proiectelor de podcasturi *Cealaltă Pandemie*
3. **Rotaru Lilia.** Reportaj TV. *Creierul femeii și bărbatului. Care sunt diferențele.* Pentru emisiunea Doctorii. 19.10.2021
4. **Rotaru Lilia.** Reportaj TV. *Neuromediatorii care ne determină.* Pentru emisiunea Bună dimineața. 19.10.2021
5. **Rotaru, L.** Reportaj TV. Pentru emisiunea Doctorii. 26.10.2022, Prime, *Accidentul vascular cerebral. Ce este? Cum prevenim?*
6. **Gavriliuc, O.** Reportaj TV. Pentru emisiunea Doctorii. 12.09.2022. *Boli neobișnuite, explicate de medici.*
7. **Gavriliuc, O.** Reportaj TV. Pentru emisiunea Acasă. 26.06.2022. *Ticurile nervoase.*
8. **Gavriliuc, O.** Reportaj TV. Pentru emisiunea O seară perfectă la ProTV. 15.02.2022. *Durerile de cap.*
9. **Gavriliuc, O.** Reportaj TV. Pentru emisiunea Telemagazin. 10.04.2022. *Ce este migrena.*
10. **Gavriliuc, O.** Reportaj TV. Pentru emisiunea iSănătate. 21.03.2022. *De ce este important somnul pentru sănătatea noastră.*
11. **Gavriliuc, O.** Reportaj TV. Pentru emisiunea Acasă. 15.02.2022. *Insomnia.*
12. **Gavriliuc, O.** Pentru Emisiunea iSanatate, ProTV 09.04.2022). *Boala Parkinson – cauze, simptome tratament*
13. **Rotaru, L.** Reportaj TV. Pentru TVR Moldova, emisiunea Ai sănătate 19.09.2023, Moldova 1, *Despre tulburările cognitive.*
14. **Gavriliuc, O.** Reportaj TV. Pentru Moldova 1, emisiunea Tele Matinal 21.09.2023, Moldova 1, *Boala Alzheimer.*

➤ Articole de popularizare a științei

Gavriliuc O. Articol de popularizare a științei. Pentru site-ul Perfecte.md. 01.07.2022. *Importanța somnului.*

Lupușor A. *Semnele somnului necalitativ și câte ore ar trebui să doarmă copiii* (suntparinte.md) <https://suntparinte.md/medicul-neurolog-adrian-lupusor-semnele-somnului-necalitativ-si-cate-ore-ar-trebuie-sa-doarma-copiii/21.06.2023>

13. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate pe parcursul anilor 2020-2023 de membrii echipei proiectului

1. **Gavriliuc Olga.** *Efectul stimulării cerebrale profunde în tratamentul tulburărilor de mers și postură în boala Parkinson.* Conducător științific d.h.ș.m., prof.univ. Ion Moldovanu. Grup de îndrumare: d.ș.m., conf.univ. Marina Sangheli, d.ș.m., conf.cercet. Lilia Rotaru (2023)

14. Materializarea rezultatelor obținute în proiect (cu specificarea aplicării în practică)

Inovații:

1. ROTARU L., GROSU, O., GAVRILIUC, O., MOLDOVANU, I., ODOBESCU, S. *Implementarea scării MDS_NMS în evaluarea simptomelor nonmotorii la pacienții cu Boala Parkinson.* Certificat inovator Nr 15/03.20/01
2. ROTARU, L., GROSU, O., GAVRILIUC, O., MOLDOVANU, I., ODOBESCU, S. *Implementarea scării MDS_NMF în evaluarea fluctuării simptomelor nonmotorii la pacienții cu Boala Parkinson.* Certificat inovator Nr 15/03.20/02.
3. ODAINIC, O., MANOLE, E., GAVRILIUC, P. *Implementării protocolului FES (testarea febrei, deglutiției, glicemiei) la pacienții cu AVC acut.* Certificat inovator Nr 15/03.20/03
4. ROTARU, L., GROSU, O., GAVRILIUC, O., MOLDOVANU, I., ODOBESCU, S. *Utilizarea scării Mattis Dementia Rating Scale Second Edition (DRS 2) în evaluarea tulburărilor cognitive a pacienților cu boala Parkinson.* Certificat inovator Nr 15/03.20/04
5. ROTARU, L., GROSU, O., GAVRILIUC, O., MOLDOVANU, I., ODOBESCU, S. *Utilizarea scării Parkinson's Disease Cognitive Rating Scale (BP-CRS) în evaluarea tulburărilor cognitive a pacienților cu boala Parkinson.* Certificat inovator Nr 15/03.20/04.
6. GROSU, O., ROTARU, L., CALIGA, I., CĂRĂUȘU, G. *Implementarea chestionarului scturcturat Cunoștințe-Atitudini-Practici în domeniul tulburărilor cognitive pentru medicii de familie, neurologi și psihiatri.* Certificat inovator Nr 16/02.21/01
7. ROTARU, L., NACU, G. *Pliant informativ pentru pacienți. Dieta și sănătatea digestivă. Dificultăți legate de boala Parkinson. Fapte esențiale pentru pacienți.* Certificat inovator Nr 16/05.21/03
8. ROTARU, L., NACU, G. *Pliant informativ pentru pacienți. Dificultățile de înghițire în Tulburările de Mișcare. Fapte esențiale pentru pacienți.* Certificat inovator Nr 16/05.21/04
9. ROTARU, L., NACU, G. *Pliant informativ pentru pacienți. Pregătirea pentru o consultație prin Telemedicină. Fapte esențiale pentru pacienți.* Certificat inovator Nr 16/05.21/05
10. ROTARU LILIA, NACU GABRIELA. *Pliant informativ pentru pacienți. Boala Wilson. Fapte esențiale pentru pacienți.* Certificat inovator Nr 16/05.21/06
11. PLEȘCAN, T., GAVRILIUC, M. *Raport radiologic standard pentru descrierea Accidentului Vascular Cerebral ischemic in imagini Imagistica prin Rezonanță Magnetică sau Tomografie Computerizată.* Certificat inovator Nr 16/11.21/01

12. PLEȘCAN, T., GAVRILIUC, M. *Produsul ariei suprafeței permeabile (Permeability Surface area product)*, în cadrul *Neuroperfuziei prin Tomografie Computerizată*. Certificat inovator Nr 16/11.21/02
13. PLEȘCAN, T., GAVRILIUC, M. *Scor whole brain. Analiza zonelor de vascularizarea arteriala cerebrala in investigatii radiologice sectionale*. Certificat inovator Nr 16/11.21/03
14. PLEȘCAN, T., GAVRILIUC, M. *Neuroperfuzie prin Tomografie Computerizată: Investigație imagistică dinamică a pacienților cu Accident Cerebral Ischemic Acut*. Certificat inovator Nr 16/11.21/04
15. PLEȘCAN, T., GAVRILIUC, M. *Clasificarea Țesuturilor (Tissue Classification) – metoda absolut automată de postprocesare a datelor dinamice imagistice, în cadrul Neuroperfuziei prin Tomografie Computerizată*. Certificat inovator Nr 16/11.21/05
16. ROTARU, L., GROSU, O., GAVRILIUC, O., MOLDOVANU, I., ODODESCU, S., GAVRILIUC, M. *Cuantificarea consecințelor psiho-sociale ale bolii Parkinson SCOPA – PS*. Certificat inovator Nr 16/11.21/06
17. GAVRILIUC, O., MOLDOVANU, I., ODODESCU, S., GAVRILIUC, M., ANDRUȘCA, A. *Implementarea clasificării tipului testului de întoarcere la 180° în evaluarea tulburărilor de mers la pacienții cu boală Parkinson*. Certificat inovator Nr 16/11.21/07
18. GAVRILIUC, O., MOLDOVANU, I., ODODESCU, S., GAVRILIUC, M., ANDRUȘCA, A. *Implementarea metodei de măsurare a unghiului de înclinare antero-posterioara și laterală pentru diagnosticarea camptocormiei și sindromului Pisa la pacienții cu boală Parkinson*. Certificat inovator Nr 16/11.21/08
19. ROTARU, L., CEBUC, M., LUPUȘOR, A., GROSU, O., MOLDOVANU, I., ODODESCU, S. *Screening-ul Tulburărilor Circadiene la pacienții cu boală Parkinson*. Certificat inovator Nr 17/11.22/01
20. ROTARU, L., GROSU, O., MOLDOVANU, I., ODODESCU, S. *Implementarea chestionarului scturaturat Cunoștințe-Atitudini-Practici în domeniul bolii Parkinson pentru medicii de familie, neurologi și psihiatri*. Certificat inovator Nr 17/11.22/02
21. ROTARU, L., GROSU, O., MOLDOVANU, I., ODODESCU, S. *Implementarea chestionarului scturaturat Cunoștințe-Atitudini-Practici în domeniul bolii Parkinson pentru pacienții cu boală Parkinson și rudele acestora*. Certificat inovator Nr 17/11.22/03
22. ROTARU, L., GROSU, O., GAVRILIUC, O., MOLDOVANU, I., ODODESCU, S., GAVRILIUC, M., CĂRĂUȘU, G. *Cuantificarea apatiei asociate bolii Parkinson Apathy Scale*. Certificat inovator Nr 17/11.22/04
23. ROTARU, L., MOLDOVANU, M. *Implementarea protocolului neuroimagistic BP-NEUROIMAGISTIC: Atreriografie a vaselor cerebrale prin IRM 3 Tesla protocol TOF și INHANCE, arterial și venos, pentru identificarea și cuantificarea modificărilor neurovasculare la pacienții cu boală Parkinson*. Certificat inovator Nr 17/11.22/05
24. ROTARU, L., PLEȘCAN, T., GAVRILIUC, M. *Implementarea protocolului neuroimagistic pentru identificarea și cuantificarea modificărilor neurovasculare*. Certificat inovator Nr 17/11.22/06
25. ROTARU, L., RUSU, I., BUBUIOC, A-M. *Implementarea chestionarului*

semistrukturat pentru screening-ul factorilor de risc vascular. Certificat inovator Nr 17/11.22/07

26. GAVRILIUC, O., SANGHELI, M., ROTARU, L., MOLDOVANU, I. *Aplicarea metodei de evaluare a severității înghețării mersului la pacienți cu boala Parkinson pentru analizarea eficienței tratamentului medicamentos sau chirurgical. Certificat inovator Nr 17/11.22/08*

27. GAVRILIUC, O., ANDRUȘCA, A., SANGHELI, M., ROTARU, L., MOLDOVANU, I. *Evaluarea tulburărilor de postură la pacienții cu boala Parkinson prin intermediul aplicației standardizate NeuroPostureApp. Certificat inovator Nr 17/11.22/09*

28. GAVRILIUC, O., SANGHELI, M., ROTARU, L., MOLDOVANU, I. *Aplicarea metodei de evaluare a strategiei e întoarcere la pacienți cu boala Parkinson pentru analizarea statutului motor și eficientizarea tratamentului. Certificat inovator Nr 17/11.22/10*

Implementări:

Implementări în activitatea subdiviziunilor Institutului de Neurologie și Neurochirurgie D.

Gherman:

1. ROTARU L., CEBUC M., LUPUȘOR A., GROSU O., MOLDOVANU I., ODOBESCU S. *Screening-ul Tulburărilor Circadiene la pacienții cu boală Parkinson.*
2. ROTARU L., GROSU O., MOLDOVANU I., ODOBESCU S. *Implementarea chestionarului sctrukturat Cunoștințe-Atitudini-Practici în domeniul bolii Parkinson pentru medicii de familie, neurologi și psihiatri.*
3. ROTARU L., GROSU O., MOLDOVANU I., ODOBESCU S. *Implementarea chestionarului sctrukturat Cunoștințe-Atitudini-Practici în domeniul bolii Parkinson pentru pacienții cu boală Parkinson și rudele acestora .*
4. ROTARU L., GROSU O., GAVRILIUC O., MOLDOVANU I., ODOBESCU S., GAVRILIUC M., CĂRĂUȘU G. *Cuantificarea apatiei asociate bolii Parkinson Apathy Scale.*
5. ROTARU L., MOLDOVANU M. *Implementarea protocolului neuroimagic BP-NEUROIMAGISTIC: Atreriografie a vaselor cerebrale prin IRM 3 Tesla protocol TOF și INHANCE, arterial și venos, pentru identificarea și cuantificarea modificărilor neurovasculare la pacienții cu boală Parkinson.*
6. ROTARU L., PLEȘCAN T., GAVRILIUC M. *Implementarea protocolului neuroimagic pentru identificarea și cuantificarea modificărilor neurovasculare.*
7. ROTARU L., RUSU I., BUBUIOC A-M. *Implementarea chestionarului semistrukturat pentru screening-ul factorilor de risc vascular.*
8. GAVRILIUC O., SANGHELI M., ROTARU L., MOLDOVANU I. *Aplicarea metodei de evaluare a severității înghețării mersului la pacienți cu boala Parkinson pentru analizarea eficienței tratamentului medicamentos sau chirurgical.*
9. GAVRILIUC O., ANDRUȘCA A., SANGHELI M., ROTARU L., MOLDOVANU I. *Evaluarea tulburărilor de postură la pacienții cu boala Parkinson prin intermediul aplicației standardizate NeuroPostureApp.*
10. GAVRILIUC O., SANGHELI M., ROTARU L., MOLDOVANU I. *Aplicarea metodei de evaluare a strategiei e întoarcere la pacienți cu boala Parkinson pentru analizarea*

statutului motor și eficientizarea tratamentului.

Protocoale:

1. GAVRILIUC, M., GAVRILIUC, P., ODAINIC, O., MANOLE, E. *Protocol Instituțional "Accidentul Vascular Cerebral Ischemic"*, Institutul de Neurologie și Neurochirurgie "Diomid Gherman", 02. 2020.
2. GAVRILIUC, M., GAVRILIUC, P., LISNIC, V., ODAINIC, O., MANOLE, E. *Protocol Instituțional "Sindromul Guillain-Barre"*, Institutul de Neurologie și Neurochirurgie "Diomid Gherman", 02. 2020.
3. PASCAL, O., TĂBÎRȚĂ, A., PLEȘCA, S., MELNIC, A. *Protocol Național, Reabilitarea medicală a pacienților cu infecția COVID-19 (SARS-CoV-2)*. Chișinău: Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, 2020. 28 p.
4. GROSU, O., ROTARU, L., GAVRILIUC, M., MOLDOVANU, I., CORCEA, G., ZOLOTCO, G.; *Protocol Clinic Instituțional " Tulburări cognitive majore (demență) "*

Crearea paginii SUPORT INFORMATIONAL PENTRU RUDE SI PACIENTI CU TULBURARI DE MIȘCARE SI COGNITIVE pe site-ul INN link

<http://inn.md/category/suport-informational-pentru-rude-si-pacienti-cu-tulburari-de-miscare-si-cognitive/>

cu plasarea pliantelor informative pentru rude și pacienți:

1. *Tulburările de somn în boala Parkinson: Fapte esențiale pentru pacienți*
2. *Tulburările de mers și freezingul ("înghețarea" mersului) în boala Parkinson: Fapte esențiale pentru pacienți*
3. *Tulburările de control ale impulsului în boala Parkinson: Fapte esențiale pentru pacienți*
4. *Tulburările cognitive și problemele comportamentale în Boala Parkinson: Date esențiale pentru pacienți*
5. *Tremorul esențial: Date esențiale pentru pacienți*
6. *Ticurile și Sindromul Tourette: Date esențiale pentru pacienți*
7. *Terapiile infuzionale pentru boala Parkinson: Date esențiale pentru pacienți*
8. *Stimulare Cerebrală Profundă pentru Boala Parkinson: Date esențiale pentru pacienți*
9. *Sindromul picioarelor neliniștite: Fapte esențiale pentru pacienți*
10. *Paralizia Supranucleară Progresivă: Date esențiale pentru pacienți*
11. *Exercițiul fizic pentru boala Parkinson: Date esențiale pentru pacienți*
12. *Distonia: Date esențiale pentru pacienți*
13. *Depresia, anxietatea și apatia în boala Parkinson: Fapte esențiale pentru pacienți*
14. *Degenerarea corticobazală: fapte esențiale pentru pacienți*
15. *Boala Huntington: Date esențiale pentru pacienți*
16. *Atrofia multisistemică: Date esențiale pentru pacienți*
17. *Ataxia: Date esențiale pentru pacienți*
18. *Ataxia ereditară: Date esențiale pentru pacienți*

Ghiduri de îngrijire - informație în română, engleză și rusă, referitor la particularități de

îngrijire a pacientului cu tulburări cognitive

1. GHID PRACTIC DE ÎNGRIJIRE ÎN DEMENȚA ALZHEIMER. (informație în română)
2. iSUPPORT for dementia (informație în engleză)
3. УХОД ЗА ПАЦИЕНТОМ С ДЕМЕНЦИЕЙ В ДОМАШНИХ УСЛОВИЯХ (informație în rusă)

PLATFORMA DIGITALĂ-Boala Parkinson și alte tulburări de mișcare

<https://inn.md/platforma-digitala-boala-parkinson-si-alte-tulburari-de-miscare/>

Pentru accesarea de către pacienți, cu posibilitatea de completare on-line a formularelor de evaluare a simptomelor bolii Parkinson

1. ***UPDRS I - Aspecte Non-Motorii ale Activităților Vieții Zilnice***
2. ***UPDRS II - Aspecte Motorii ale Activităților Vieții Zilnice***
3. ***UPDRS IV - Complicații Motorii***
4. ***Beck Depression Inventory***

REGISTRU INSTITUȚIONAL BOALA PARKINSON ȘI ALTE TULBURĂRI DE MIȘCARE

(date demografice generale, date clinice)

REGISTRU INSTITUȚIONAL TULBURĂRI COGNITIVE (date demografice generale, date clinice)

REGISTRU BOLI CEREBRO-VASCULARE (date demografice generale, date clinice)

15. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei

MEMBRU AL COMITETULUI DE PROGRAM AL UNEI MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE DE PESTE HOTARE (1)

1. ***Cărăușu Ghenadie.*** II Международная научно-практическая конференция «актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». 14-15 мая 2021, Одесса, Украина
2. ***Cărăușu G.*** III-я Международная научно-практическая конференция «Актуальные вопросы психологии в современном инновационном пространстве». 13-14 мая 2022, Одесса, Украина / membru al comitetului de program al unei manifestări științifice din străinătate

MEMBRU AL COMITETULUI DE PROGRAM AL UNEI MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE NAȚIONALE CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ

1. ***Rotaru L.*** Conferința națională cu participare internațională „Durerea cronică: actualități și perspective”, 8-9 Octombrie, 2022 / Membru al comitetului de organizare a manifestării științifice naționale cu participare internațională

MEMBRU AL COMITETULUI DE PROGRAM AL UNEI MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE NAȚIONALE

1. ***Cărăușu G.*** Conferința Internațională a Societății Psihiatrilor, Narcologilor, Psihoterapeuților și Psihologilor Clinicieni din Republica Moldova „Sănătatea mintală pentru toți: dezvoltăm reziliența și servicii de calitate”, Chișinău, 24-26 noiembrie 2022 /

Membru al comitetului de organizare a manifestării științifice naționale

REFERENT ȘTIINȚIFIC AL UNEI REVISTE COTATE ISI (1)

1. **Grosu Oxana**. Cephalagia și cephalgia Reports Peer – review: CHA-00021-OA-2021, CHA-00021-OA-2021_1, CHA-00021-OA-2021_2, REP-00024-BR-2021, REP-00024-BR-2021.R1, CHA-00338-OA-2021, CHA-00411-OA-2021.
2. John Wiley & Sons, Inc. certifies that **Olga Gavriiliuc** has participated in a manuscript review for Neuromodulation: Technology at the Neural Interface on 3/10/2021. This activity was designated for 3 AMA PRA Category 1 Credit(s)TM.
3. **Gavriiliuc O.** Journal: Frontiers in Aging Neuroscience, section Parkinson's Disease and Aging-related Movement Disorders. (I.F. 5.7) / referent științific al revistei cotate isi

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE NAȚIONALE ȘI NAȚIONALE CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ (MEMBRU/PREȘEDINTE COMITET DE ORGANIZARE) (7evenimente)

1. **Rotaru Lilia**, d.ș.m., conf.cercet. Președinte. **Lecție-webinar "Demențele Neurodegenerative"** organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39, în comun cu Societatea Neurologilor, 04.03.2021.
2. **Melnic Adrian**. Membru. **Conferința națională „Interacțiuni multidisciplinare în reabilitarea medicală. Reabilitarea medicală și infecția COVID-19”** 25.03.2021 (online).
3. **Rotaru Lilia**, d.ș.m., conf.cercet. Președinte. **Lecție-webinar** organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39, în comun cu Societatea Neurologilor. 21.05.2021, **"Școala medicului de familie în domeniul tulburărilor cognitive"**.
4. **Rotaru Lilia**. d.ș.m., conf.cercet. Membru. **Congresul 7 al Neurologilor și Neurochirurgilor din Republica Moldova**, 17-18.09.2021.
5. **Rotaru Lilia**, d.ș.m., conf.cercet. Membru. **Curs educațional "Demența – de la diagnostic – la tratament"** organizat on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39 la Conferința anuală științifică USMF, 22.10.2021
6. **Gavriiliuc Mihail**, d.h.ș.m., prof.univ. Președinte. **Curs educațional "Demența – de la diagnostic – la tratament"** organizat on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39 la Conferința anuală științifică USMF, 22.10.2021
7. **Cărăușu Ghenadie**, d.h.ș.m., prof.univ. Membru. **Curs educațional "Demența – de la diagnostic – la tratament"** organizat on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39 la Conferința anuală științifică USMF, 22.10.2021
8. **Gavriiliuc Mihail**, d.h.ș.m., prof.univ. Președinte. **Conferință științifico-practică INN "Bolile neurodegenerative și managementul neurochirurgical"**, 19.11.2021, organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39.
9. **Rotaru Lilia**, d.ș.m., conf.cercet. Membru. **Conferință științifico-practică INN "Bolile neurodegenerative și managementul neurochirurgical"**, 19.11.2021, organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39.
10. **Rotaru Lilia**, d.ș.m., conf.cercet. Președinte. **Conferință științifico-practică INN "Școala pacientului cu tulburări cognitive"**, 4.12.2021, organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39.
11. **Grosu Oxana**, d.ș.m. Membru. **Conferință științifico-practică INN "Școala pacientului**

cu tulburări cognitive", 4.12.2021, organizată on-line în cadrul proiectului 20.80009.8007.39.

ORGANIZAREA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE INTERNAȚIONALE, ORGANIZATE ÎN ȚARĂ (MEMBRU/PREȘEDINTE COMITET DE ORGANIZARE) (1)

1. **Mihail Gavriluc, Rotaru Lilia, Grosu Oxana.** Membri ai comitetului de organizare a zilelor *Academiei Europene de Neurologie in Republica Moldova*, 16 septembrie, 2021.

MEMBRU AL COLEGIULUI DE REDACȚIE AL UNEI REVISTE DE SPECIALITATE CONSACRATE DE PESTE HOTARE

1. **Cărăușu G.** „Bulletin of Integrative Psychiatry”, 2022 / membru al colegiului de redacție al unei reviste de specialitate

PREȘEDINTE AL COMITETULUI DE PROGRAM AL UNEI MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE NAȚIONALE

1. **Rotaru L.** Workshop național. Școala pacientului cu tulburări cognitive. Modulul 2 "Ai grijă de mine" 29.03.2022 / președinte al comitetului de program al unei manifestări științifice naționale
2. **Rotaru L.** Conferință națională. Conferința interdisciplinară. Tulburările cognitive în bolile neurologice și psihiatrice. 27.05.2022 / președinte al comitetului de program al unei manifestări științifice naționale
3. **Rotaru L.** Conferință națională. Conferința interdisciplinară. Tulburările cognitive în bolile neurologice și cardiace. 3.11.2022 / președinte al comitetului de program al unei manifestări științifice naționale
4. **Rotaru L.** Workshop național. Școala pacientului cu tulburări cognitive. Modulul 3 "Îngrijirea cotidiană. Alimentarea, prevenirea complicațiilor" 18.11.2022 / / președinte al comitetului de program al unei manifestări științifice naționale

CONDUCĂTORI AI TEZEI DE LICENȚĂ / DE MASTERAT

1. **Cărăușu G.** /Neurocognitive disorder due to traumatic brain injury/ conducător al tezei de licență
3. **Cărăușu G.** /Neurocognitive disorder due to HIV infection/ conducător al tezei de licență
4. **Cărăușu G.** / Clinical features and treatment in vascular dementia / conducător al tezei de licență
5. **Cărăușu G.** /Diagnostic and treatment of hypochondriasis / conducător al tezei de licență
6. **Cărăușu G.** /Neurocognitive disorder due to prion disease/ conducător al tezei de licență
7. **Lupușor A., Rotaru L.** /Tulburările ritmului circadian și neurodegenerarea/ conducător al tezei de licență

DOCTORANZI

1. **Gavriluc O.** Teza: *Efectul stimulării cerebrale profunde în tratamentul tulburărilor de mers și postură în boala Parkinson.* Conducător științific d.h.ș.m., prof.univ. Ion Moldovanu. Grup de îndrumare: d.ș.m., conf.univ. Marina Sangheli, d.ș.m., conf.cercet. Lilia Rotaru / doctorand
2. **Moldovanu M.** Teza: *Particularitățile neuroimagingice la pacienții cu epilepsie. Aprecierea criteriilor de diagnostic și diagnostic diferențial.* Conducător științific d.h.ș.m.,

prof.univ. Stanislav Groppa / doctorand

3. **Melnic A.** Teza: *Profilul si impactul co/multimorbidităților in reabilitarea post accident vascular cerebral.* Conducător : Pascal Oleg, prof. univ, dr. hab. șt. med. Comisia de îndrumare: Pleșca Svetlana, dr. șt. med., conf univ., Grosu Oxana, dr. șt. med., Tăbîrță Alisa, dr. șt. med., conf univ. / doctorand

CONDUCĂTOR/CONSULTANT ȘTIINȚIFIC AL TEZEI DE DOCTOR

1. **Cărăușu G.** Conducător. Doctorand Dandara Alexandru. Evaluarea factorilor de risc și protectivi la pacienții cu tulburări depresive recurente
2. **Cărăușu G.** Conducător. Doctorand Ciobanu Alexandru - Managementul pacienților cu tulburări depresive cauzate de pandemia Covid-19
3. **Cărăușu G.** Conducător. Doctorand Mamedova Alina - Managementul tentativelor suicidare repetate
4. **Rotaru L.** Membru comitet de îndrumare. Gavriiliuc Olga. Efectul stimulării cerebrale profunde în tratamentul tulburărilor de mers și postură în boala Parkinson. Conducător științific d.h.ș.m., prof.univ. Ion Moldovanu. Grup de îndrumare: d.ș.m., conf.univ. Marina Sangheli, d.ș.m., conf.cercet. Lilia Rotaru

16. Recomandări, propuneri.

1. Algoritm de conduită personalizată pentru fiecare pacient
2. Determinarea riscului cardiovascular și riscului cognitiv pentru prognozarea riscului de dezvoltare a tulburării cognitive majore.
3. Managementul în cadrul unei echipe multidisciplinare.
4. Evaluarea și diagnosticarea unul proactivă a factorilor de risc vascular și al patologiilor psihoafective, pentru prevenirea sau întârzierea debutului tulburărilor cognitive.
5. Politică la nivel de stat privind factorii de risc pentru dezvoltarea tulburărilor cognitive majore și managementul acestora pacienți
6. Dezvoltarea de strategii/programe referitor la serviciile de management al tulburărilor cognitive; Recunoașterea tulburărilor cognitive drept problemă medico-socială prioritară pentru sistemul de sănătate
7. Evidența sub formă de registru a pacienților pentru obținerea informației despre povara asupra societății și accesul persoanelor la servicii specializate și pentru optimizarea continuității managementului acestora
8. Facilitarea colaborărilor interdisciplinare și intersectoriale pentru creșterea calității serviciilor acordate
9. Facilitarea accesului la serviciile necesare în timp util, sistem de referire clar către instituții cu competențe ierarhic superioare sau către alți specialiști
10. Asigurarea continuității tratamentului
11. Promovarea conceptului de abordare multidisciplinară
12. Contribuirea la creșterea nivelului de educație a populației și al cadrelor medicale.

13. Concluzii

- Factorii psihoafectivi, comorbiditatea cardio- și cerebro-vasculară se asociază cu tulburări cognitive mai severe
- Medicația de bază și concomitentă poate influența abilitatea cognitivă
- Tulburările cognitive din bolile neurodegenerative și cerebrovasculare au impact asupra funcționalității și calității vieții pacienților
- Riscul vascular individual poate fi utilizat pentru prognozarea riscului de dezvoltare a tulburării cognitive
- Există curențe în Cunoștințele medicilor practicieni cu privire la managementul pacientului cu tuburări cognitive
- Practicile medicilor practicieni aplicate pacienților cu tuburări cognitive sunt influențate de barierele de sistem existente
- Cele mai frecvente bariere de sistem în managementul pacientului cu tuburări cognitive sunt lipsa centrelor specializate, curențele în abordarea personalizată și multidiciplinară, lipsa serviciilor de suport social
- Este necesară politică de stat pentru factorii de risc ai dezvoltării tulburărilor cognitive și managementul adecvat al acestora.

Conducătorul de proiect _____ / Lilia ROTARU

Data: _____

LȘ

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect perioada 2020-2023
“Tulburări cognitive majore (demență) la pacienții cu patologie neurodegenerativă și vasculară”

Cifrul proiectului **20.80009.8007.39**

Proiectul de Stat „Tulburări cognitive majore (demențe) la pacienții cu patologie neurodegenerativă și vasculară” pentru anii 2020-2023 a avut stabilite o serie de obiective: de a evalua impactul mecanismelor neurodegenerative și vasculare, a comorbidităților psihiatrice și cerebrovasculare, a medicației de bază și concomitente în dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă și vasculară, evalua calitatea vieții și dizabilitatea pacienților, a analiza cunoștințele, atitudinile și practicile personalului medical și societății referitor la pacienții cu tulburări cognitive majore asociate patologiilor neurodegenerative sau cerebrovasculare, precum și evaluarea barierelor și necesităților pacienților cu tulburări cognitive majore și a îngrijitorilor lor pentru optimizarea managementului acestor pacienți la nivel instituțional și național, pentru elaborarea de politici privind factorii de risc pentru dezvoltarea tulburărilor cognitive majore la pacienții cu patologie neurodegenerativă sau cerebrovasculară, privind profilaxia, diagnosticul și managementul acestor pacienți. În scopul realizării acestor obiective au fost efectuate o serie de studii individuale care au identificat factorii de risc psihoafectivi, cardiovasculari și neurodegenerativi în dezvoltarea și progresarea tulburărilor cognitive. Rezultatele acestor studii au constatat că factorii psihoafectivi sunt frecvenți la pacienții cu boală Parkinson se asociază cu tulburări cognitive mai frecvente și mai severe, iar factorii de risc vascular și patologia cerebrovasculară cronică asociată contribuie la declinul cognitiv și severitatea afectării motorii a pacienților cu boală Parkinson. Controlul riguros al comorbidităților psihoafective și a factorilor de risc vascular este esențial pentru un management adecvat al bolii Parkinson și demenței bolii Parkinson, precum și a tulburărilor cognitive relaționate cu boala cerebro-vasculară. Interacțiunea comorbidităților cardio-vasculare și metabolice, prezența leziunilor neurovasculare cerebrale, influențează declinului cognitiv și rezultatele funcționale post AVC ale pacienților. Au fost elaborate registre pentru urmărirea prospectivă a dezvoltării tulburărilor cognitive majore: Registrului Instituțional Boala Parkinson Și Alte Tulburări De Mișcare, Registrului Instituțional Tulburări Cognitive, Registrului Boli Cerebro-Vasculare. În cadrul INN a fost înființată "Școala Medicului de Familie pentru managementul adecvat al tulburărilor cognitive", deschisă "Școala pacientului cu patologie neurodegenerativă și cerebrovasculară" pentru educarea pacienților și a familiilor lor referitor la factorii de risc, depistarea precoce, suport informațional și consiliere. În colaborare cu OMS a fost implementată platforma iSupport – Platforma Digitala-BP și alte tulburări de mișcare și pagina de suport informațional pentru rude și pacienți cu tulburări de mișcare și cognitive pe site-ul INN cu: I. Pliante informative pentru rude și pacienți, II. Ghiduri de îngrijire - informație în română, engleză și rusă, referitor la particularități de îngrijire a pacientului cu tulburări cognitive. Substudiul Cunoștințe, atitudini și practici ale specialiștilor din domeniul sănătății mintale referitor la managementul tulburărilor cognitive majore în Republica Moldova, a constatat că medicii participanți întâmpină dificultăți în abordarea și managementul pacienților cu tulburări cognitive, în special din cauza lipsei serviciilor sociale și a echipelor interdisciplinare. Jumătate din respondenți cunosc ghiduri de management al pacienților cu tulburări. Cunoștințele referitor la

managementul multidisciplinar și non – medicamentos este satisfăcător dar practicile suferă din lipsa de servicii specializate. Pentru îmbunătățirea cunoștințelor, atitudinii și practicilor medicilor implicați în managementul pacienților cu tulburări cognitive este imperativă elaborarea și implementarea unui program național pentru tulburări cognitive.

The State Project "Major cognitive disorders (dementia) in patients with neurodegenerative and vascular pathology" for the years 2020-2023 had established a series of objectives: to evaluate the impact of neurodegenerative and vascular mechanisms, psychiatric and cerebrovascular comorbidities, basic and concomitant medication major cognitive disorders development in patients with neurodegenerative and vascular pathology, to evaluate the quality of their life and disability, to analyze the knowledge, attitudes and practices of medical personnel and society regarding patients with major cognitive disorders, as well as the assessment of barriers and the needs of patients with major cognitive disorders and their caregivers for the optimization of the management at institutional and national level - all for development of policies regarding the risk factors for the development of major cognitive disorders, regarding the prophylaxis, diagnosis and management of these patients. In order to achieve these objectives, a series of individual studies were conducted that identified psychoaffective, cardiovascular and neurodegenerative risk factors in the development and progression of cognitive disorders. The results of these studies found that psychoaffective factors are frequent in patients with neurodegenerative disorders and are associated with more frequent and severe cognitive impairment; vascular risk factors and associated chronic cerebrovascular pathology contribute to cognitive decline and the severity of motor impairment in patients with Parkinson's disease. Rigorous control of psychoaffective comorbidities and vascular risk factors is essential for adequate management of Parkinson's disease and Parkinson's disease dementia, as well as cognitive impairment related to cerebrovascular disease. The interaction of cardiovascular and metabolic comorbidities, the presence of cerebral neurovascular lesions, influence the cognitive decline and the functional results after stroke. Registries have been developed for the prospective follow-up of the development of major cognitive disorders: the Institutional Register of Parkinson's Disease and Other Movement Disorders, the Institutional Register of Cognitive Disorders, the Cerebro-Vascular Diseases Register. Within the INN, the "Family Doctor's School for the appropriate management of cognitive disorders" was initiated, the "School for patients with neurodegenerative and cerebrovascular pathology" was opened to educate patients and their families regarding risk factors, early detection, informational support and counseling. In collaboration with the WHO, the iSupport platform was implemented - Digital Platform-BP_and_other_movement_disorders and the informational support page for relatives and patients with movement and cognitive disorders on the INN website with: I. Informative leaflets for relatives and patients, II. Care guides - information in Romanian, English and Russian, regarding particularities of care for patients with cognitive disorders. The substudy Knowledge, Attitudes and Practices of mental health specialists regarding the management of major cognitive disorders in the Republic of Moldova found that the doctors encounter difficulties in approaching and

managing patients with cognitive disorders, especially due to the lack of social services and interdisciplinary teams. Only half of the respondents know management guidelines for patients with cognitive disorders. Knowledge about multidisciplinary and non-pharmaceutical management is satisfactory, but practices suffer from the lack of specialized services. To improve the knowledge, attitude and practices of doctors involved in the management of patients with cognitive disorders, it is imperative to develop and implement a national program for cognitive disorders.

Volumul total al finanțării proiectului 2020-2023**Cifrul proiectului: 20.80009.8007.39**

Anul	Finanțarea planificată (mii lei)	Finanțarea Executată (mii lei)	Cofinanțare (mii lei)
2020	378,2	271,1	
2021	378,2	370,6	
2022	378,2	330,8	
2023	378,2	356,9	
Total	1512,8	1329,4	

Conducătorul de proiect _____ Rotaru Lilia

Data: _____

LȘ

Componența echipei pe parcursul anilor 2020-2023

Lista executorilor, potențialul științific, inclusiv indicarea modificărilor echipei de cercetare pe durata Programului de stat (*funcția în cadrul proiectului, titlul științific, semnătura executorilor la data de 31 decembrie 2023*)

Cifrul proiectului 20.80009.8007.39

Echipa proiectului conform contractului de finanțare 2020-2023						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Rotaru L.	1975	d.ș.m.	0,5	01.03.2020	31.12.2023
2.	Odobescu S.	1964	d.h.ș.m.	0,5	01.03.2020	31.12.2023
3.	Grosu O.	1980	d.ș.m.	0,5	01.07.2020	31.12.2023
4.	Melnic A	1988		0,5	01.03.2020	31.12.2023
5.	Bubuioc Ana-Maria	1986		0,5	01.10.2022	31.12.2023
6.	Rusu Irina	1994		0,5	01.10.2022	31.12.2023
7.	Gavriliuc Mihail Iosif	1962	d.h.ș.m.	0,5	01.03.2020	31.12.2021
8.	Gavriliuc Pavel Mihail	1986		1	01.01.2020	28.08.2020
9.	Caliga Ioana	1993		0,25	01.10.2020	30.09.2022
10.	Nacu Gabriela	1994		0,25	01.10.2020	30.09.2022
11.	Oloeri Mihail	1993		0,25	01.10.2020	30.09.2022
12.						

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform proiectului – **45.45%**

Conducătorul de proiect _____ Rotaru Lilia

Data: _____

LȘ

**Formular privind raportarea indicatorilor în cadrul proiectului Programe de Stat
pentru perioada 2020 – 2023, cifrul 20.80009 _____**

Indicator 1	Rezultat				Indicator 2	Rezultat				Indicator 3	Rezultat			
	2020	2021	2022	2023		2020	2021	2022	2023		2020	2021	2022	2023
Nr. de cereri de brevete în registrate în cadrul proiectului de cercetare finanțat			2		Nr. de brevete obținute în cadrul proiectului de cercetare finanțat				2	Procentul lucrărilor științifice aplicate în practică, din totalul lucrărilor publicate în cadrul proiectului de cercetare finanțat	100 %	100 %	100 %	100 %
Total			2						2		100 %	100 %	100 %	100 %

Conducător de proiect _____ Lilia ROTARU

(Nume, prenume, Semnătura)

Data _____

LS

INFORMAȚIE SUPLIMENTARĂ

1. **Nu vor fi examinate** rapoartele incomplete, fără toate semnăturile și parafa instituției și care nu corespund cerințelor de tehnoredactare (pct. 6).
2. Rapoartele finale privind implementarea proiectelor ce implică activități de cercetare **pe animale** vor fi însoțite de avizul Comitetului de etică național/instituțional în corespundere cu HG nr.318/2019 *privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Comitetului național de etică pentru protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice* (https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115171&lang=ro).
3. Rapoartele finale privind implementarea proiectelor ce implică activități de cercetare **cu implicarea subiecților umani** vor fi însoțite de avizul Comitetului instituțional de etică a cercetării, în corespundere cu prevederile *Convenției europene pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei*, adoptată la Oviedo la 04.04.1997, semnată de către RM la 06.05.1997, **ratificată prin Legea nr. 1256-XV din 19.07.2002, în vigoare pentru RM din 01.03.2003**) și a protocoalelor adiționale.
4. **Nu pot fi prezentate informații identice în Rapoartele finale ale mai multor proiecte.**
5. Se acceptă publicațiile în care expres sunt stipulate datele de identificare ale proiectului (denumire și/sau cifrul).
6. **Cerințe de tehnoredactare a Raportului:**
 - a) Se va exclude textul în culoare roșie din raportul final, întrucât reprezintă precizări referitor la informația solicitată (de ex. *denumirea și cifrul, perioada de implementare a proiectului, anul/anii; nume, prenume; etc.*).
 - b) Câmpurile cu mențiunea „*optional*” se completează dacă sunt rezultate ce se încadrează în activitățile respective. În absența rezultatelor, câmpurile rămân **necompletate (nu se exclud rubricile respective)**.
 - c) Raportul se completează cu caractere TNR – 12 pt, în tabelele referitor la buget și personal – 11 pt; interval 1,15 linii; margini: stânga – 3 cm, dreapta – 1,5 cm, sus/jos – 2 cm.
 - d) **Copertarea se va face după modelul european – spirală.**